NAGY EMBEREK -KISKORUKBAN

HANNIBÁL

— Most csak bolhacirkuszom van, de felnőtt koromban elefántjaim lesznek!

BEETHOVEN

— A hallásával baj van, de attól még lehet úszómester is...

MICHELANGELO

— Százszor leírod, hogy az iskola falát összefirkálni tilos!...

TELL VILMOS

— Gazfickó! Mindig a legszebb almáimat akarod lenyilazni!...

STEPHENSON

— George, már megint a teásfazekammal játszol!...

AMUNDSEN

— Az asztal lábához kötlek büdös kölyök! Nem fogsz állandóan a sarkon csavarogni!...

ENDRŐDI ISTVÁN RAJZAI

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja az általános iskolát végzett fiatalokat szakmunkástanulónak az alábbi szakmákba: **esztergályos, marós, hegesztő** (kiemelt szakmák), **géplakatos, vasszerkezeti lakatos, erősáramú-berendezés szerelő, villanyszerelő, villamosgép-szerelő, épületasztalos, gépi famegmunkáló, kőműves, festő-mázoló.**

A képzési idő: 3 év.

A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft ösztöndíj kiegészítést kapnak.

Vállalatunk a gondtalan tanuláshoz segítséget nyújt:

- a tanulókkal szerződést kötünk társadalmi ösztöndíjra, melynek összege havi 250–500 Ft-ig terjedhet,
- vidékiek részére kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk,
- gyakorlati oktatás alatt a tanulókat kedvezményes ebéd, védőétel, védőruha juttatásban részesítjük és a tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést kapnak,
- törzsgárda tagság elismerésekor a tanuló-éveket beszámítjuk.

Üdülési és számtalan sportolási lehetőség van a vállalatunk sportszakosztályaiban. Szakmunkásvizsga után a továbbtanulni szándékozókat támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban:

BUDAPESTI VEGYIMŰVEK személyzeti és oktatási osztályán 1097 Budapest, IX. Kén u. 5. sz.

Telefon: 277-275

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

SZAKMUNKÁSTANULÓKAT FELVESZÜNK A KÖVETKEZŐ SZAKMÁKBA:

- **— KŐMŰVES,**
- **— ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ,**
- **— ÉPÜLETASZTALOS,**
- **— VILLANYSZERELŐ,**
- **— VÍZ-GÁZSZERELŐ,**
- **— KÖZPONTIFŰTÉS-SZERELŐ,**
- **— HIDEG-MELEGBURKOLÓ,**
- **— SZOBAFESTŐ-MÁZOLÓ**

Tanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik — a 14—17-ig életévüket — 1979-ben töltik be, és a nyolcadik általánost elvégezték, illetve akik jelenleg a nyolcadik osztály tanulói.

Vidékieknek a tanulmányi időre tanulóotthont, teljes ellátást, tanulmányaikban szakképzett nevelő tanárok felügyeletét és segítségét biztosítjuk.

Igénybe vehető rendszeres és kedvezményes hazautazás, munkaruha, nyereségrészesedés, társadalmi ösztöndíj, különböző sportolási, kulturális lehetőségek.

Kőműves, ács-állványozó, központifűtés-szerelő és víz-gázszerelő szakmákban havonta az alapösztöndíjon kívül 250,— Ft kiegészítést is adunk.

Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.

CÍMÜNK: FŐV. 3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
Budapest XIII., Lehel út 10/a,
szakoktatási csoport.
Telefon: 409-545.

PÁLYAVÁLASZTÓK!

A PNYV KELENFÖLDI TEXTILGYÁR felvesz az 1979/80-as tanévre, általános iskolát végzett fiatalokat **fonó, szövő és kötő-hurkoló** szakmunkástanulónak.

A fonó, szövő szakmában a képzési idő: 2 év, a kötő-hurkoló szakmában: 3 év.
Az ösztöndíj a tanulmányi eredménytől, évfolyamtól és szakmától függően: 150—560 Ft.

Az ösztöndíjon kívül havi 500 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk. (Az összes pénzbeli juttatás 650—1060 Ft.)

Ezen kívül a gyárunk mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban ingyenes elhelyezésről, napi háromszori étkezésről, munkaszüneti napokon is; havi 90 Ft-ért, munkaruháról, iskolaköpenyről, füzetcsomagról a gyár térítésmentesen gondoskodik. A szakmunkásvizsgát követően az üzemi szakközépiskolában vagy területi gimnáziumban, lehetőség van továbbtanulásra.

KEDVES FIATALOK!

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban.
Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Gyárunk címe: **PNYV KELENFÖLDI TEXTILGYAR személyzeti oktatási osztály, Budapest XI., Budafoki út 111—113. Telefon: 868-955/191. mellék.**

BUDAPRINT PÁLYÁZAT

II. forduló: **MI A KÜLÖNBSÉG?**
Az alábbi két képen szép mintájú karton anyag rajzát láthatod.
Sajnos, a minta másolásába hiba csúszott.

Hány hibát találsz?

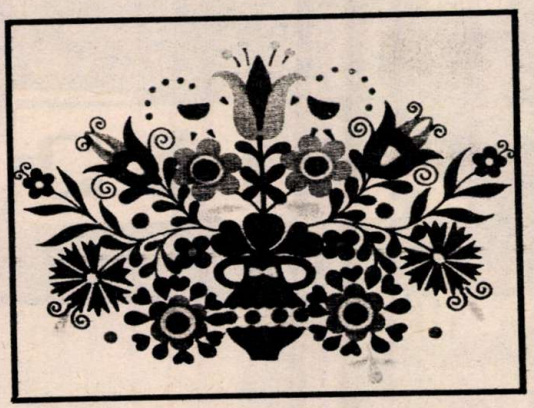

Számold meg a hibákat! Megfejtésül csak a hibák számát kell beküldened postai levelezőlapon az alábbi címre: **„BUDAPRINT"**
Pamutnyomóipari Vállalat
Személyzeti és Oktatási Főosztály
Budapest, 1300
A levelezőlapra írd rá: **PÁLYÁZAT!** Azt is írd fel, hogy hányadik osztályba jársz!

Beküldési határidő: 1878. november 30.

A helyes megfejtést beküldők között 20 nyereményt sorsolunk ki a vállalat termékeiből. A nyertesek nevét a Pajtásban közöljük, a nyereményeket postán küldjük el. Figyeld a Pajtás következő számát! **A harmadik forduló címe: BETŰVÁGÁS!**

KÖNYVBARÁTOKNAK!

6—7 éveseknek:

... pld. Arany László: A KISKÖDMÖN ... 24,— Ft
... pld. Fehér Klára: LESZ NEKEM EGY SZIGETEM ... 11,— Ft
... pld. Jánosi Sándor: JÓ JÁTÉK A HANG, A CSEND ... 27,— Ft
... pld. LENIN LÁMPÁCSKÁI. Szerk.: Varga Katalin ... 24,— Ft
... pld. A. A. Milne: HATÉVESEK LETTÜNK ... 15,— Ft
... pld. A. A. Milne: MICIMACKÓ ... 20,— Ft
... pld. Nemes Nagy Ágnes: BORS NÉNI KÖNYVE ... 32,— Ft
... pld. Varga Domokos: JÓ JÁTÉK A VÍZ, A LEVEGŐ ... 24,— Ft

8—12 éveseknek:

... pld. ALI, A GYÁVA VITÉZ (Kurd népmesék) ... 15,— Ft
... pld. ANDERSEN LEGSZEBB MESÉI ... 36,— Ft
... pld. KISDOBOSOK ÉVKÖNYVE '77 ... 26,— Ft
... pld. KISDOBOSOK ÉVKÖNYVE '78 ... 26,— Ft
... pld. Rudo Moric: A PÓRUL JÁRT VIPERA ... 28,— Ft
... pld. Páskándi Géza: A SZÁRNYAS BOCS ... 18,— Ft
... pld. Varga Katalin: ÉN, TE, Ő ... 29,— Ft

12 éven felülieknek:

... pld. Dékány András: KALÓZOK, BÁLNÁK, TENGEREK ... 23,— Ft
... pld. Dékány András: MATRÓZOK, HAJÓK, KAPITÁNYOK ... 20,— Ft
... pld. Dékány András: MEXIKÓI LEGÉNYEK ... 21,— Ft
... pld. FIÚK—LÁNYOK ÉVKÖNYVE ... 32,— Ft
... pld. Földes Péter: ÁRPÁD UTÁN ... 27,— Ft
... pld. Galabárdi Zoltán: HETVENDEKŐD ... 18,— Ft
... pld. Hollós Korvin Lajos: A VÖRÖS TORONY KINCSE ... 18,— Ft
... pld. RODOLFO ÍGY CSINÁLJA ... 36,— Ft
... pld. Takács Tibor: KLAPKA KATONÁI ... 23,— Ft
... pld. VERSES ORSZÁGJÁRÁS (A magyar irodalom gyöngyszemei) ... 22,— Ft

A felsorolt kötetek bármelyike megrendelhető a kitöltött, kivágott, címünkre borítékban beküldött hirdetés alapján. Postán utánvéttel szállítunk, 200 Ft felett portómentesen. 400 Ft felett kérésre négyhavi, 600 Ft felett hathavi részletfizetési kedvezményt adunk. A 3 százalékos kezelési költséget és a portót felszámítjuk.
Tekintettel a korlátozott példányszámokra, a rendeléseket beérkezésük sorrendjében teljesítjük.

CÍMÜNK:
ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT
JÓZSEF ATTILA KÖNYVESBOLTJA
1098 Budapest, Dési Huber u. 7.
Telefon: 477-138.

A MEGRENDELŐ NEVE: .....
PONTOS CÍME (irányítószámmal): .....
.....

Részletfizetésnél
ANYJA NEVE: .....
SZÜLETÉSI HELYE, IDEJE: .....
SZEMÉLYI IG. SZÁMA: .....

KERESSÉTEK FEL KÖNYVESBOLTUNKAT!
GAZDAG VÁLASZTÉKKAL VÁRUNK!

Egyre gorombább a levegő, a szél pirosra csípi a füledet, a föld keményre fagy, a hullámok jéggé merevednek. A közelgő tél szigora megdermeszt minden mozgást . . .
Az ember persze fittyet hány a télnek, egyszerűen bevonul a tornaterembe, ha éppen játszani, sportolni támad kedve. A módszer nem rossz, viszont távolról sem az egyetlen lehetséges megoldás. Különösen nem azok számára, akiknek nincs is tornatermük . . .

A JÉG

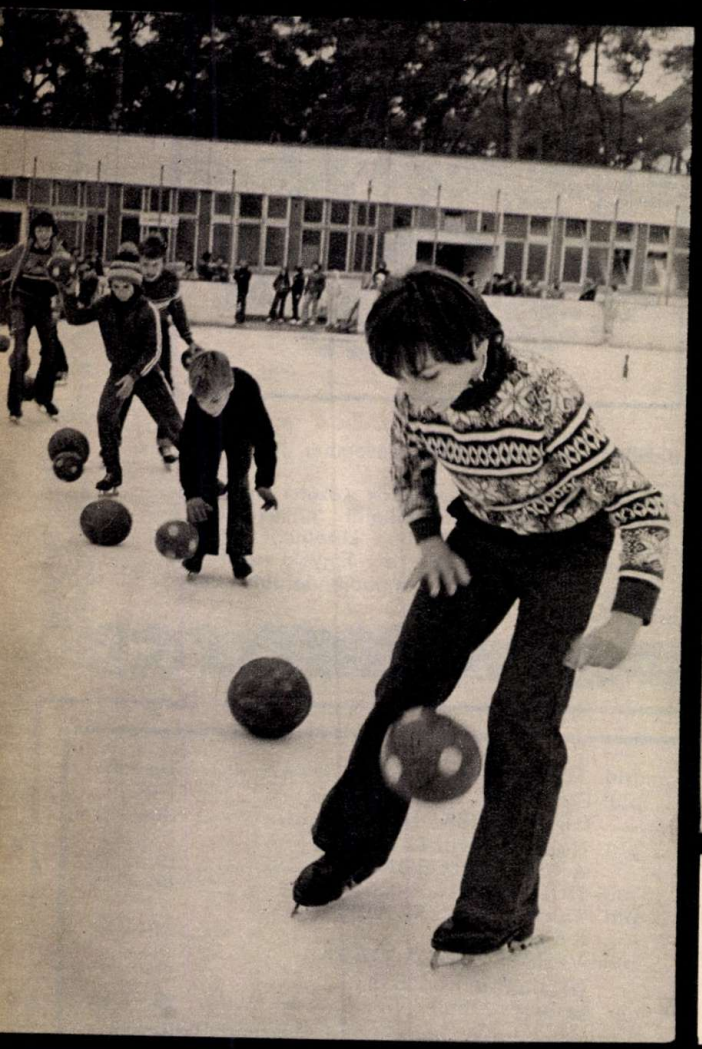

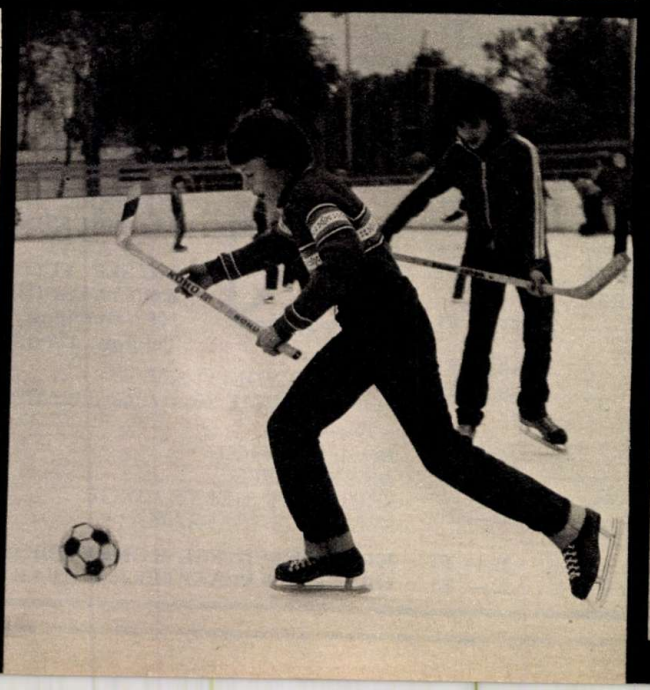

Az egész annyiban különbözött egy játszótér megszokott forgatagától, hogy a résztvevők egyforma lábbelit viseltek. Korcsolyacipőt! Egyebekben minden kellék jelen volt: a labda, az ugrókötél, az önfeledt száguldozás . . . Egyszóval mindaz, ami az egészséghez és a vidámsághoz szükséges . . . !

Szóval pompás megoldás az is, ha az ember nem vonul be a tornaterembe, és erre — különös módon — annál több a lehetősége, minél szigorúbb a tél. Mert annál több a hó, és annál szilárdabb a jég, és ki ne tudná, hogy a víznek ezekben a megdermedt formáiban mennyi vidámság lehetősége rejlik?

A debreceni műjégpálya síkos játszóterén azonban az is bebizonyosodott, hogy az ötletből sohasem lehet elég. A Kardos úti és a Bocskai úti iskolák tanulói korcsolyát csatoltak és tornaórájukat a jégen tartották. Jakabházy László, a Testnevelési Főiskola adjunktusa tucatnyi kitűnő játékot hozott erre az alkalomra.

— Azt szeretnénk bebizonyítani — mondta — hogy a telet nem feltétlenül kell a teremben tölteni. A jégpályák örvendetesen szaporodnak, egyre több lehetőség nyílik a szabadban történő mókázásra.

Cser Gábor

Fotó: Wagner Margit

HÁTÁN IS...!

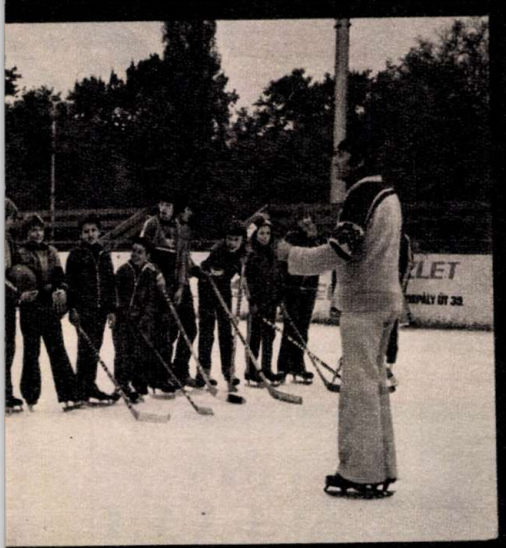

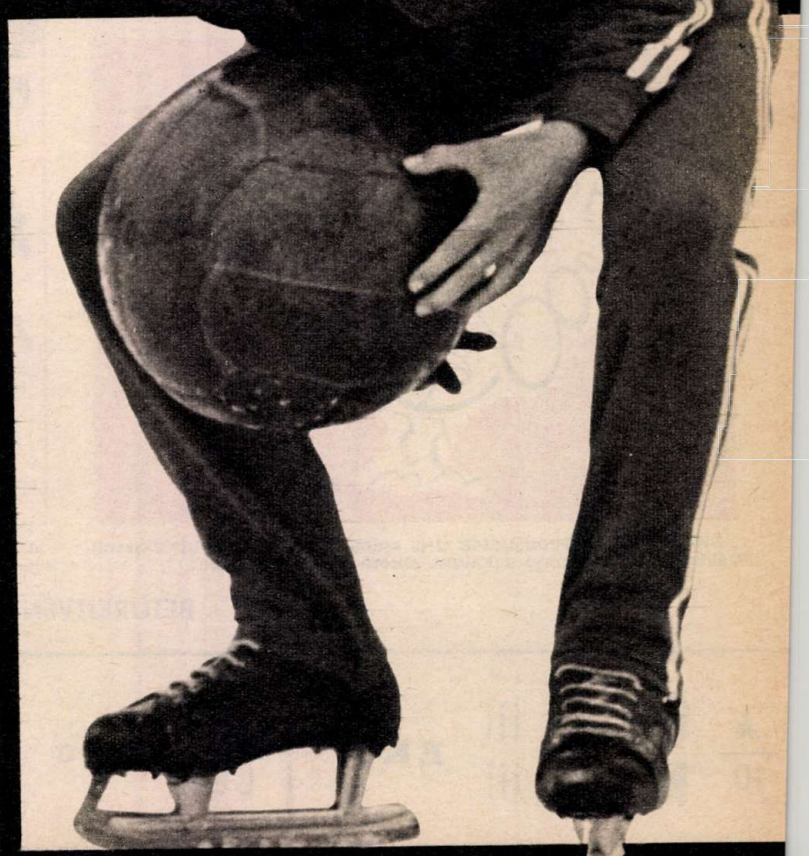

TÖPRENGŐ

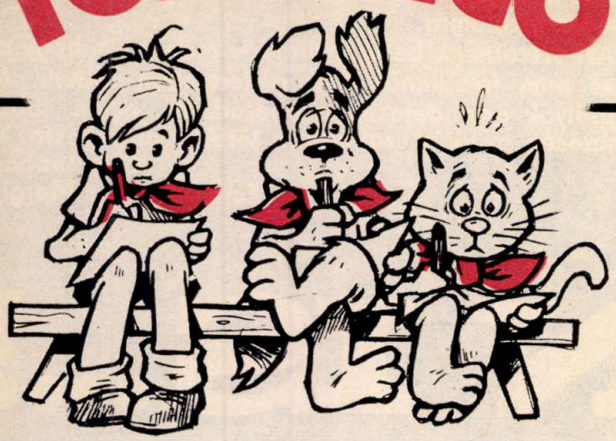

A RAJZON ismert színész testvérpár látható. Kik ők és milyen filmekben szerepelnek? Ha a „frizurájukat" megcseréled, bizonyára rájössz.

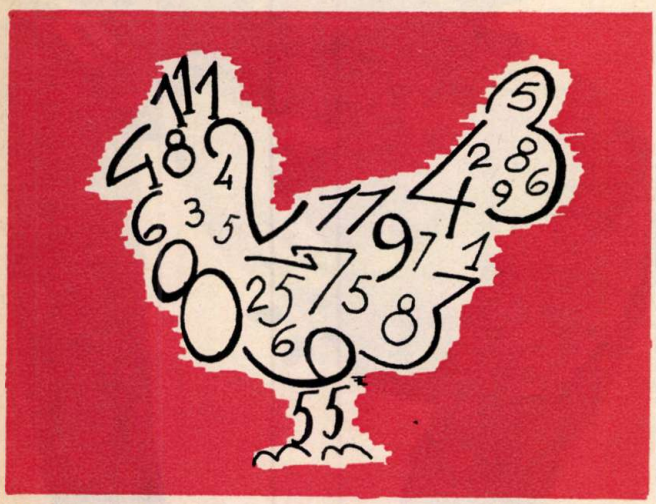

SZÁMKAKAS: Próbáljatok ti is számokból állatokat kialakítani. Válaszoljatok: mennyi a kakast alkotó számok összege?

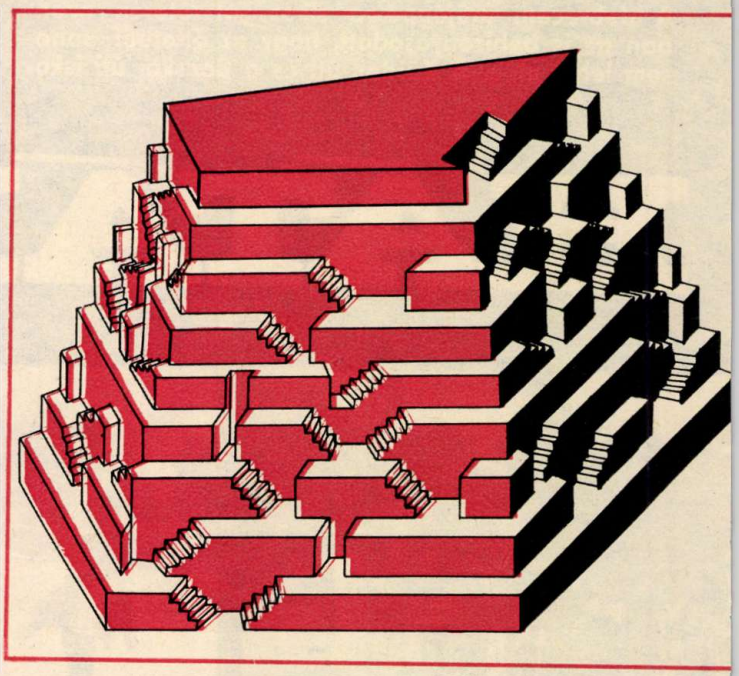

SIKERÜL-E feljutnod a rajzon látható építmény tetejére?

A HAVAS ÚTON sikló lovasszán és a falon látható árnyékképe között néhány eltérés van. Számold meg, hogy mennyi?

BETŰREJTVÉNYEK

A / 10 S +a iii iii EK

LÉP LÉP és a ááá ááá R

ρ B I S Ó

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: november 30.

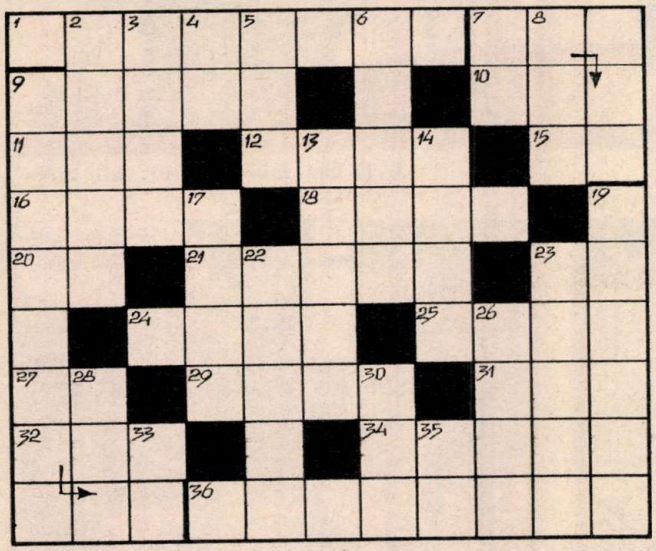

SZÍNES CÍMEK

Rejtvényünkben csupa színes regénycímmel találkoztok, mégpedig oly módon, hogy a színeket a meghatározásokban kiírtuk, de a teljes címet csak az ábra kitöltése után olvashatjátok el.

VÍZSZINTES: 1. Fehér ..., Dosztojevszkij regénye. 7. A fekete ..., Mikszáth Kálmán regénye. 9. Remek. 10. Állami bevétel. 11. Védő. 12. Nyugat-afrikai állam a Guineai-öböl partján. 15. Szintén. 16. Orosz fiú becenév. 18. Iskola a diákok szavával. 20. Némán tol! **21. Sárga ..., Jókai Mór regényének címe.** 23. Aroma. 24. Disney, amerikai trükkfilmrajzoló személyneve. 25. Női becenév. 27. Épületelem is. 29. Ilyen tészta is van. 31. Rigolyás kezd lenni! 32. Időmérő. 34. Robinson Crusoe írója. 36. Azonkívül.

FÜGGŐLEGES: 2. Jobb lesz, mint volt. 3. Hint. 4. Nevelő (ford.). 5. Tar kevert betűi. 6. ... szemek, nagyon figyelő, mindent meglátó szemek. 7. Képző -ve párja. 8. Becézett Ádám. **9. A vörös ..., Krúdy Gyula regénye.** 13. Számtani kifejezés. 14. Energiahordozó. 17. Város Romániában. **19. ...-kék, Szabó Magda regényének címe.** 22. Olajbogyó. 23. Trója másik neve. 26. Tamás ... kalandjai, Mark Twain ifjúsági regénye. 28. Kisebb egység. 30. Svéd, nyugatnémet és osztrák gépkocsik betűjele. 33. AI. 35. Kiejtett betű.

NYERTESEK

A 29. szám rejtvényeinek megfejtéséért könyvutalványt kapnak: Krajcsi Judit, Ladjánszky Katalin, Miklós Erika, Budapest; Baraniuk Zoltán, Nagykanizsa; Cséri Katalin, Szentendre; Dudás Sándor, Debrecen; Gazda Edit, Kaposvár; Gyolcsos Csilla, Biharkeresztes; Kátai Zsolt, Kunszállás; Nagy Andrea, Kisújszállás, Papp Ilona, Debrecen, Papp Mária, Körmend; Pataky Katalin, Besnyő; Pénzes Zoltán, Ópályi; Solymosi Péter, Dunaújváros; Szántó Tamás, Szeged; Szűcs Gyula, Heves; Tóth Tamás, Mezőszemere; Zsengellér Anikó, Monorierdő; Zsiga Zita, Bácsbokod;

MEGFEJTÉSEK A 32. SZÁMBÓL

Keresztrejtvény: Semmelweis, Rokonok, Föltámadott a tenger, Erkel. **A rajzon látható:** 1—B, 2—C, 3—C, 4—A. **A rajz figurái:** 8. **Egy percig:** 26. **A kapuőr.** A. **Szemtorna:** B—3, C—7, A—7, D—2. **Építészek:** B. **Húsz:** A.

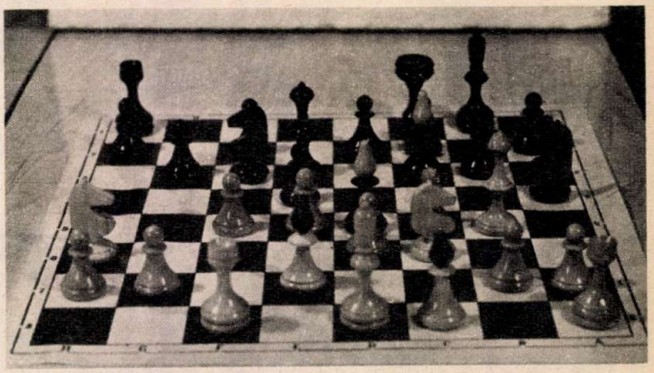

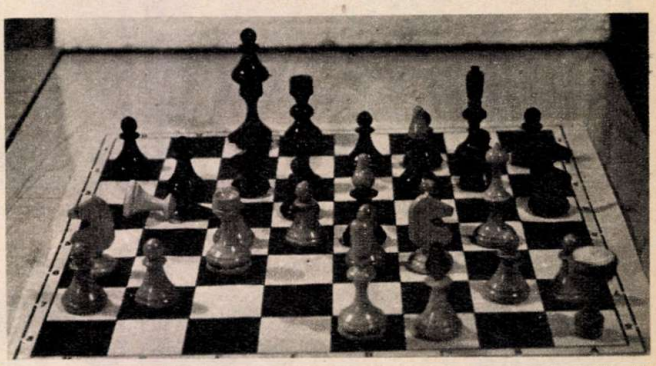

A KÉT SAKKTÁBLA-ÁLLÁS között 10 apró eltérés látható. Megtaláltad mindet?

SAKK

A sakkfeladványoktól megkívánjuk, hogy azok állása a játék kezdőállásából levezethető legyen. Az már más kérdés, hogy az állás esetleg olyan, amilyen egy sakkjátszmában aligha fordulna elő. De néha látjuk ennek fordítottját is: egy sakkjátszmában is előfordulhat „feladványszerű" állás. Az ilyesfélék legkülönösebbjeinek egyike az, amely a következő játszma befejezéseként állott elő:

Dodge—Houghteling (Chicago, 1905) — **1. d4, d5 2. c4, e5 3. e3, cd: 4. Vd4:, Hf6 5. Hc3 Hc6 6. Vd1, Ff5 7. f3, Hb4 8. Va4†, Vd7 9. Vd7:†, Kd7: 10. e4, de: 11. fe:, He4: 12. Bb1, Hc2† 13. Kd1, Hf2† 14. Ke2, Fc5 15. Hf3, Fd3† 16. Kd2, Fe3 matt!**

Bizony, ilyen furcsa mattállást még feladványokban is ritkán láthatunk!

HOSSZÚ-HOSSZÚ

Hosszú biz' e városnév.
Első szava: kis állat.
A második: sík vidék.
A harmadik: találka kereskedők számára.
Most már ugye ráismersz e szép magyar városra?

HÁROMBÓL – EGY

Az állatvilág érdekességeiből összeállított totónkból neked kell kiválasztanod a kilenc helyes választ. Vajon sikerül?

1. E három állat közül melyik az antilop rokona?
1. a szarvas
x. a szarvasmarha
2. a bölömbika

2. Milyen az orángután szőrének a színe?
1. sötétbarna
x. vörösesbarna
2. vörös

3. Hány elefánt súlya egyenlő a bálnáéval?
1. 5—10 elefánt
x. 20—25 elefánt
2. 30—35 elefánt

4. Mekkora a legnagyobb elefánt-agyarpár súlya?
1. 133 kg
x. 147 kg
2. 209 kg

5. Milyen eredetű a „pingvin" szó (jelentése: kövér, totyakos)?
1. spanyol
x. angol
2. latin

6. Mi fedi a pingvin testét?
1. bőr
x. szőr
2. toll

7. E három állat közül melyiket nevezik dromedárnak?
1. az egypúpú tevét
x. a kétpúpú tevét
2. a lámát

8. Hány métert ugrik a kenguru?
1. 7 métert
x. 10 métert
2. 12 métert

9. Hány kölyke van évente egy anyarókának?
1. egy-kettő
x. négy-öt
2. hat-hét

DR. SZIMAT
A MESTERDETEKTÍV

Dr. Szimatot meghívta egy vidéki ismerőse, hogy házában felügyeljen, amíg a tatarozás folyik

1. E ház műkincseiről volt híres

2. A házigazda először a földszintet, majd az emeletet mutatta meg.

3. Mikor lejöttek az emeletről, észrevették, hogy eltűnt egy műtárgy.

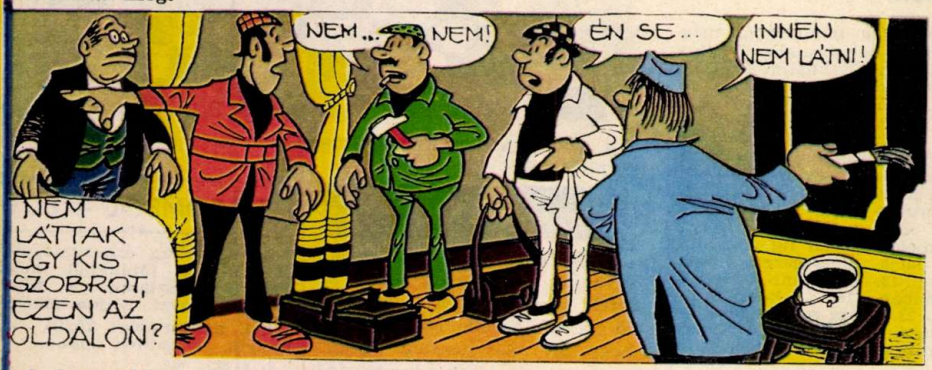

4. A munkások közé valószínűleg belopódzott egy tolvaj.

5. Mire alapozta dr. Szimat eme kijelentését?

MEGOLDÁS: A vödörben a festék színtje alacsonyan állt. Akkor emelkedett meg, míg ők az emeleten jártak. A szobrocskát ez idő alatt rejtették el a vödörben.

LEHETETLEN? SZABÁLYTALAN? KÉPTELENSÉG?
E két rajzon öt-öt hibát rejtett el a rajzoló. Próbáld ezeket megkeresni.

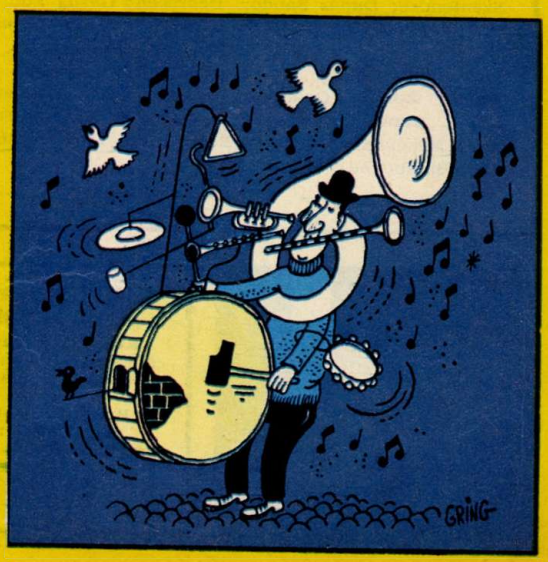

A PAJTÁSBAN OLVASTUK

LACI BÁCSI, A MESTER

Ez az írás tetszett nekem, csak az a baj, hogy lányok nem lehetnek ökölvívók. Arra gondoltam, hogy helyette például karatét tanulhatnánk. Erősebbek, ügyesebbek lennénk, és ez a sport az önvédelemhez is hozzásegít.

Lőrincz Anna, Kőszeg

KISKŐRÖSI FELFEDEZŐK

Sok-sok emléket ébresztett bennem ez a riport, hiszen azon a bizonyos úthengeren, ami a lapban látható, én is ültem. Nyáron a mi családunk is benevezett a Tájak, korok, múzeumok akcióba. Több napos túrákra indultunk, hogy megismerjük az ország távolabbi tájait. Már többszörös aranyjelvényesek vagyunk. Kaptunk meghívót Budapestre, az aranyjelvényesek találkozójára. Most a szomszédos megyék nevezetességeit, múzeumait látogatjuk. Pénteken rendszeresen összeül a család, mindannyian javasolunk valamit, hogy mit nézzünk meg. Mikor a terv kész, Magyarország útikönyvéből elolvassuk a látnivalóhoz kapcsolódó részt, apu pedig az autótérképet tanulmányozza át.

Csetényi Amália, Csépa

KALAPOM, KALAPOM

Ezzel a címmel rövid tudósítást olvastam és egy fotót láttam a Zsibongó rovatban. A fényképen én is szerepelek, mert ott voltam a nyári őrsvezető-találkozón. Tíztagú őrsöm van. Öten készülünk pedagógus pályára. Őrsünk egyik tagjának a nővére óvónő, s már három éve mi patronáljuk a csoportját. Nemcsak játszunk velük, hanem néha műsorral is meglepjük őket. A délelőtti foglalkozásokon időnként különböző játékokat készítünk, például gesztenyefigurákat.

Vékony Judit, Hajdúböszörmény

A TENGER MESSZE VAN

Különös történet Piroska és Feri szökése. Igazán szomorúvá az teszi, hogy társaik közül egy sem akadt, aki meg merte volna mondani, hogy mennyire veszélyes úton járnak. A gyerekek — barátok — felelőssége azért olyan nagy, mert egymásra sokszor jobban hallgatnak, mint a felnőttekre.

Nagy Annamária, Tápiószele

KÖNYVTÁR IS, KLUB IS

Nálunk a Kun Béla Művelődési Ház olvasótermében szerdán rendezik a könyvbarátok klubját. Anni néni megértő, kedves, őszinte. Ő vezeti a beszélgetéseket. Témáink között szerepel kötelező olvasmányunk, a Légy jó mindhalálig című Móricz-regény is.

Márton Ágnes, Ózd

TELIK A PUTTONY

Hangulatos volt a szüreti képriport. A valóságban is ilyen a betakarítás. Mi nem szőlőt, hanem napraforgót szedtünk a Petőfi Termelőszövetkezetben. Reggelenként érdekes volt beállni a „nagyfejű" napraforgók közé. Bele-belekóstoltunk a termésbe. Vidám volt a munkánk. A Pajtás olyan tükröt tartott elénk, amelyikben másokat láthattunk, de magunkat is megpillanthattuk.

Solymár Judit, Magyarkeszi

ŐRLŐ MÚZEUMOK

Mikor ezt a riportot elolvastam, nagyon megragadott a molnár története. Nagy kedvet kaptam rá, hogy egyszer ellátogassak a vízimalomba. Nagyon szeretném, ha a Pajtásban lenne olyan sorozat is, amelyik a régi, már elfeledett mesterségeket mutatja be.

Papp Magdolna, Rózsaszentmárton

LEGYEN SZÁMHÁBORÚ!

Ez az írás különösen érdekelt, hiszen Szirmabesenyőn első helyezést értem el a lövészeten. Nálunk hetvenhárom leány és hatvankét fiú jár erre a sportkörre. Nemcsak emlékeztetőnek, hanem tapasztalatcserének is érdekes volt ez az írás.

Kun Márta, Sajólád

MINI ÉS PP MAGAZIN

Már nagyon vártam a Mini Pajtás megjelenését. Hatvannyolc oldalon sok rejtvényt és olvasnivalót találtam. Jó lenne, ha most már minden évben, tavasszal és ősszel megjelenne a MINI Pajtás. Nagyon örülök a novemberi PP Magazinnak is. Szeretem az ilyen különkiadványokat, gondolom mások is. A Pajtásban harminckét oldalon sok mindent találhatunk, mégis előfordul, hogy hiányérzetünk támad. Ezek a kiadványok pótolják a hiányt.

Gellén András, Debrecen

Leveleznénk

HETEDIKESEK ÍRJANAK: Nagy Gizella, Szelevény, Klapka Gy. u. 6. – 5476; Morvai Mária, Kál, Fő út alsó 78. – 3350; Szilágyi Katalin, Nádudvar, Zalka M. u. 40. – 4181; Gyökér Erzsébet, Sur, Petőfi u. 37. – 2889; Balla Ildió és Gubis Éva, Szücsi, Jókai M. u. 3/a. és Ady E. u. 6. – 3034; File Tamás, Miskolc, III. Árpád u. 48. – 3534; Zékány Mária, Hódmezővásárhely, 67/2556. – 6800; Baksa Beáta, Zalaegerszeg, Liszt F. u. 10. – 8900. **(Keresem édesanyám egykori barátnőjét, levelezőtársát, akinek egykori címe:** Szűcs Margit, Fábiánsebestyén, Mucsihát, 10. – 6625, talán neki is van egy hozzám hasonló korú kislánya, vele is szeretnék levelezni.)

FIGYELEM: 14 éves lengyel fiú szeretne levelezni magyar gyerekekkel orosz vagy angol nyelven. Érdeklődési köre a bélyeggyűjtés, turisztika. Címe: Jacek Godzisz, Pl-91-431, Lodz. ul. Boj. Getta, V–go 1 m. 21.

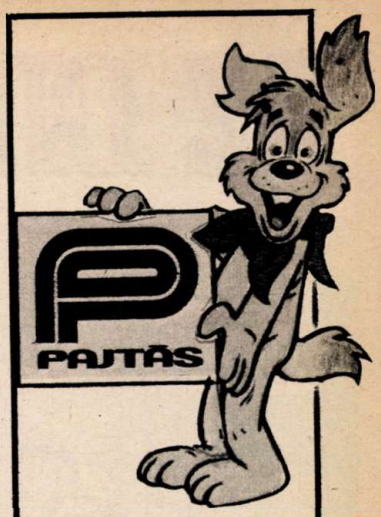

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
Dr. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 72 Ft
I. félévre 40 Ft
II. félévre 32 Ft

78.3221 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme,
Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

AZ INDIÁN DOSSZIÉ 9

AZ ÉGŐ KŐ NYOMÁBAN

78|35

XXXIII. ÉVF. • 1978. NOV. 30. • ÁRA: 2,– Ft

PAJTÁS

FOTÓ: GAMÁN GÁBOR

AZ ÉGŐ KŐ NYOMÁBAN

Csak akkor kezdtük érteni, hogy tulajdonképpen mire vállalkoztunk, amikor hangos csattanással becsapódott mögöttünk a légzsilip ajtaja és „népes", a törpevonat elindult velünk a föld belsejébe.

— A környék kincsét egy juhász fedezte fel. Égő kőnek nevezte el, mert észrevette, hogy a tábortűz köré rakott fekete kövek izzani, majd lángolni kezdenek — mesélte Bónus István, a dorogi Bányász Művelődési Ház könyvtárosa, a környék történelmének kitűnő ismerője.

De hogy valójában mit is érnek ezek a kövek, azt Rückschuss Antal tudta felmérni, aki akkoriban érkezett haza Németországból és a Ruhr-vidék bányáiban szerzett tapasztalatai alapján azt is ismerte, hogyan juthat nagyobb mennyiséghez. 1780 körül Csolnokon ő nyitotta meg az első bányát. Neki még nem kellett olyan mélyre leereszkedni mint nekünk, hiszen a határban egymást érték az úgynevezett szénkitúrások. Csak meg kellett lékelnie a kis dombokat, és máris rakhatta szekérre, vihette Budára a szenet.

A dorogi szénmedencében csaknem kétszáz év óta keresi és bányássza az ember a szenet. Állandó harcban áll az elemekkel. Minél tovább hatolt a föld belsejébe, annál több láthatatlan és látható ellenséggel találta szembe magát. Az egyik legfélelmetesebb a karsztvíz, 1875-ben az anna-völgyi Vilmos aknában nyitotta meg a vízbetörések sorát. Azóta alig múlt el év, hogy meg ne fojtson egy-egy bányát. Tavalyelőtt az egyik legmodernebb üzemet, a sárisápit semmisítette meg a víz. De a bányászok nem adták meg magukat. A megmaradt bányákban nyitottak újabb frontokat.

JÓ SZERENCSÉT FIÚK!

A sárisápi üzem epszőnyi bányájában Galcsik János műszaki és gazdasági tanácsadó köszöntötte Cseresznyés Lacit, Bognár Sanyit, Tapasztó Gyurit, a sárisápi általános iskola nyolcadikosait, akik engedélyt kaptak, hogy a szén nyomába szegődjenek és a gyerekek számára tilos bányába is lejussanak.

Amikor a Dorogi Szénbányák Vállalatnál szóba került a pályaválasztás előtt álló gyerekek felfedező expedíciója, Schoppel János igazgatóhelyettes térképén még a mogyorósi tanbánya helye volt bekanikázva. De a jel hamarosan az epszőnyi bánya neve mellé vándorolt, mert a szakembereknek az volt a véleményük, hogy a gyerekeknek a valóságot kell látni. Hadd hozhassák meg életre szóló döntésüket úgy, hogy a bánya veszélyesebb részét is ismerik.

Cseresznyés Laci és Tapasztó Gyuri édesapja is vájár. Hosszú ideig Bognár Sanyi papája is bányában dolgozott. De mennyire más elbeszélésből hallani a munkahelyről, mint a föld alatti labirintusban barangolni, ahol csak a kézilámpák fénye világít, ahol minden olyan rendetlennek tűnik, és mégis olyan rendezett. Mintha szeme lenne a csil-

Micsoda lapát! Csereszynyés Laci szerint sok kolbászt kell enni annak, aki egész nap dolgozik vele

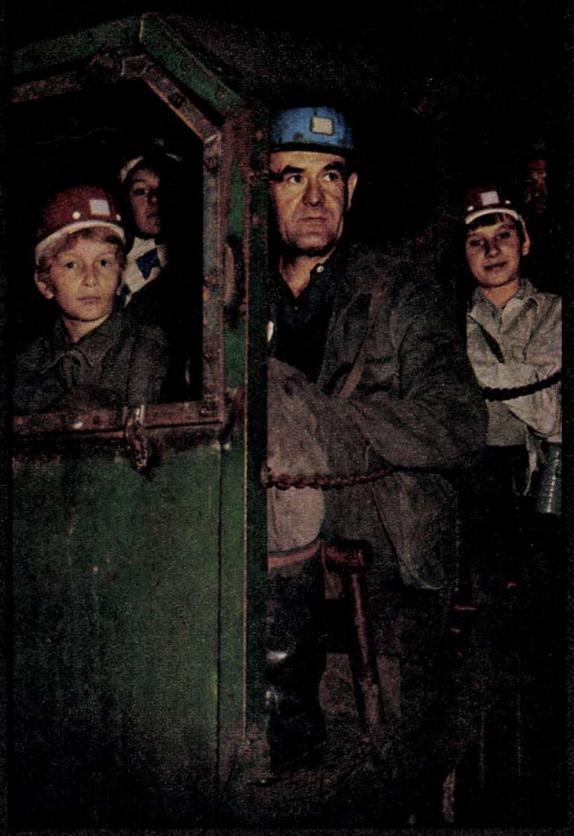

Indul a „népes!" A kis vonat háromszáz méter mélységbe ereszkedett le velünk.

A vaspillérekkel dúcolt folyosón már gyalog folytattuk utunkat

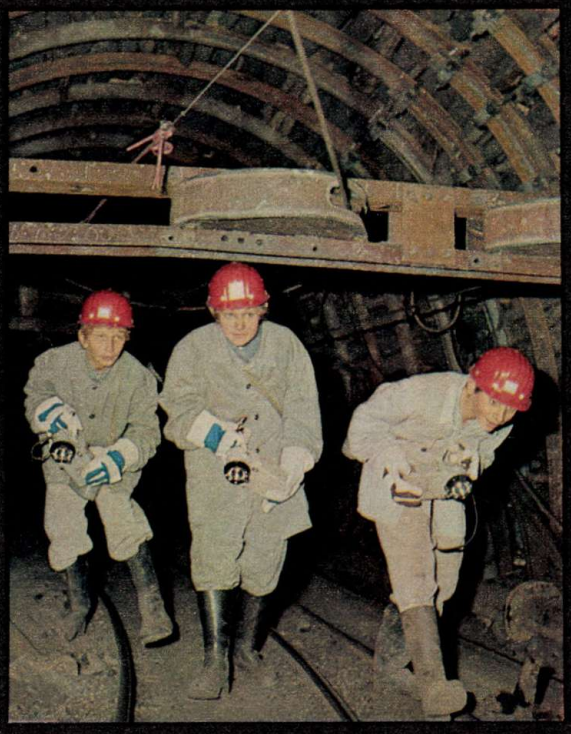

AZ ÉGŐ KŐ NYOMÁBAN

léknek, a széndarabokkal futkározó szállítószalagoknak, leállnak, amíg át nem jutunk a szűkebb vágatokon. Persze mindez a bányamester, a kíséretünkben levő Magyarfalvi József utasítására történt, aki huszonkilenc éve bányász, ismer itt minden zugot, lámpa nélkül is eltalálna a legtávolabbi munkahelyre.

HŰSÉG

Laciék a szokottnál csendesebben, de olyan büszkén feszítettek a számukra kiválasztott bányászruhában, olyan magabiztosan lépkedtek a hepehupás „ösvényeken", mintha máris elszegődtek volna vájárnak. Ha néhány pillanatra megálltunk, hogy Mosonyi József szellőzési és biztonsági megbízott ellenőrizze „lélegzik-e" a bánya, a gyerekek máris kérdések özönével árasztották el, és addig nem nyugodtak, amíg meg nem mutatta nekik hogyan működnek a műszerek, hogyan állapítják meg a levegő hő- és páratartalmát, az esetleg felgyülemlett gáz mennyiségét.

Kíváncsian faggatták Galcsik Jánost is, aki egyik megalapítója, az üzemek egyesítéséig vezetője volt az epszőnyi bányának. Az ötvenkét esztendős férfi 1945-ben csilléskent kezdte életét Dorogon. Segédvájár, majd vájár lett. Csapatot, sokszorosan kitüntetett brigádot irányított, közben iskolába járt, olyan képzettséget szerzett, hogy az egész bányaüzem vezetését rábízták.

— Amikor először megláttam a bányát, arra gondoltam, hogy műszak végén meglépek innen, de másnap valami megmagyarázhatatlan erő újra „levitt" a társak közé. Több mint harminc éve hűségesek vagyunk egymáshoz, ha valami miatt nem tudok lejutni a tárnába, már hiányzik a szén szaga.

Ha azt mondom bányász, azt is mondhatnám, hűség.

Valamikor bányászládába helyezték el keresetük egy részét, hogy segíthessék a megsérült, a munkából kiesett embereket. A betegekről most az állam gondoskodik, de a munkatársak sem hagyják cserben őket.

— Üzemünkben dolgozott egy szabolcsi fiatalember. Baleset érte, végleg haza kellett térnie. A falu nagyon messze, több száz kilométerre van ide, mégis sűrűn meglátogatjuk. Ajándékot viszünk neki. Segítettük rendbe hozni a házát és készítettünk számára egy olyan kocsit, amivel sétálhat, emberek közé járhat — mondta Galcsik János.

Végül a hármas számú ifjúsági brigád tagjaival találkoztunk, akik a tizenhét méter vastag szénfalat ostromolják, s egy robbantást készítettek elő, aztán Szatyina Józseffel beszélgettünk, aki brigádjával új frontot nyit. Itt mindenki egyért, egy mindenkiért dolgozik, hiszen ha valaki nem ügyel arra, hogy a vaspillérek idejében kerüljenek a helyükre, a leomló kőzet maga alá temetheti a kombájnost is.

HŰSÉGPÉNZ

Szatyina József ugyanabban az iskolában tanult, ahová a fiúk járnak. A nyolcadik osztály elvégzése után jelentkezett vájártanulónak. Ma már gépeket irányít. Hatezer-hatezerötszáz forint a havi fizetése és az idén tizennégyezerötszáz forint hűségpénzt kapott.

Négy óra múlva izzadságtól, szénportól maszatos arccal értünk a felszínre. Nem sajnáltuk a fáradtságot, a kalandnak is beillő ötkilométernyi gyalogutat, amelyet néhol hétrét görnyedve kellett megtennünk.

— Amíg lent voltunk, mennyi szenet termeltek az epszőnyi bányászok? — kérdezte Bognár Jóska.

— A felérkezett szénnel tizenöt vagont töltöttünk meg — válaszolta kísérőnk.

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor

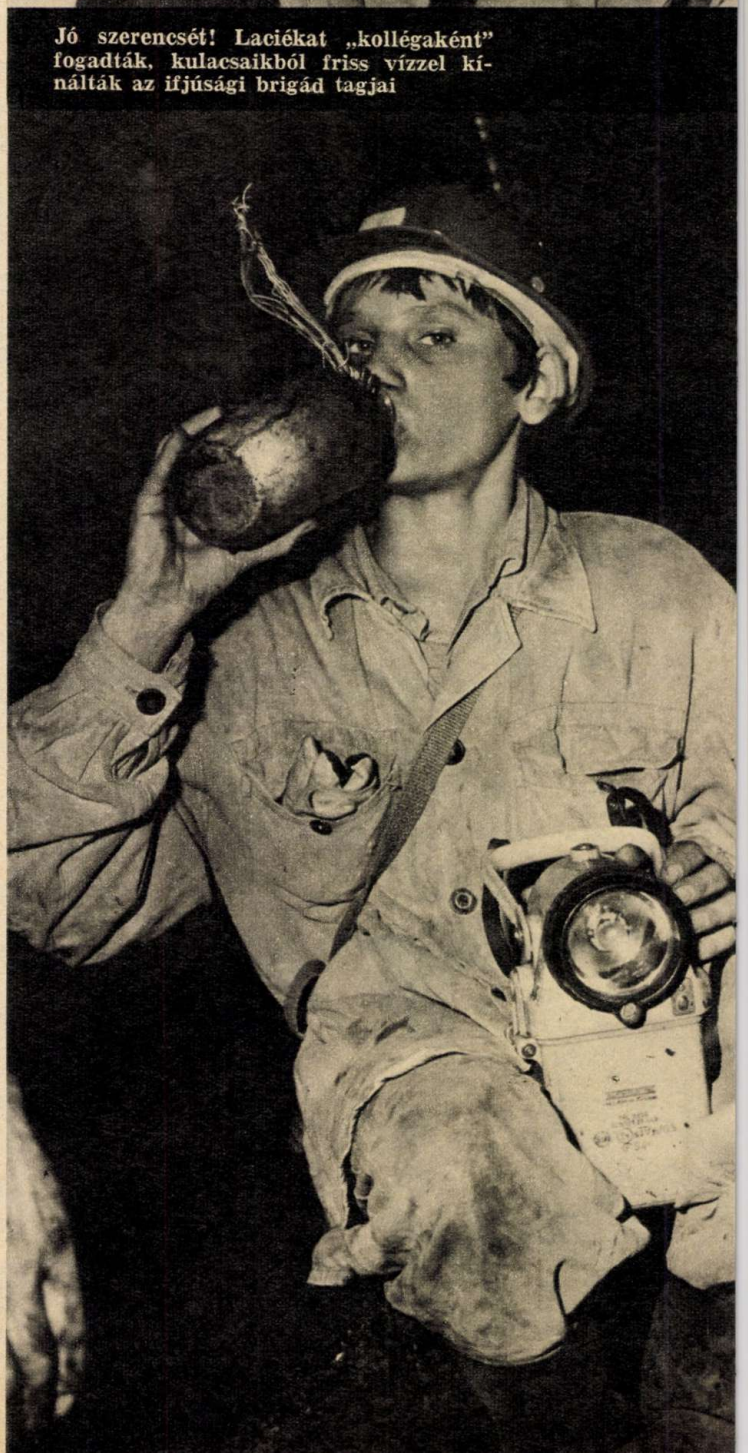

Jó szerencsét! Laciékat „kollégaként" fogadták, kulacsaikból friss vízzel kínálták az ifjúsági brigád tagjai

ŐSZINTÉN A DOLGAINKRÓL

A mi gondjainkról, örömeinkről lesz szó tavasszal az Úttörővezetők VII. Országos Konferenciáján. Addig még van egy kis idő megvizsgálni, hogyan dolgoztunk. Őszintén, nyíltan kell beszélnünk saját dolgainkról

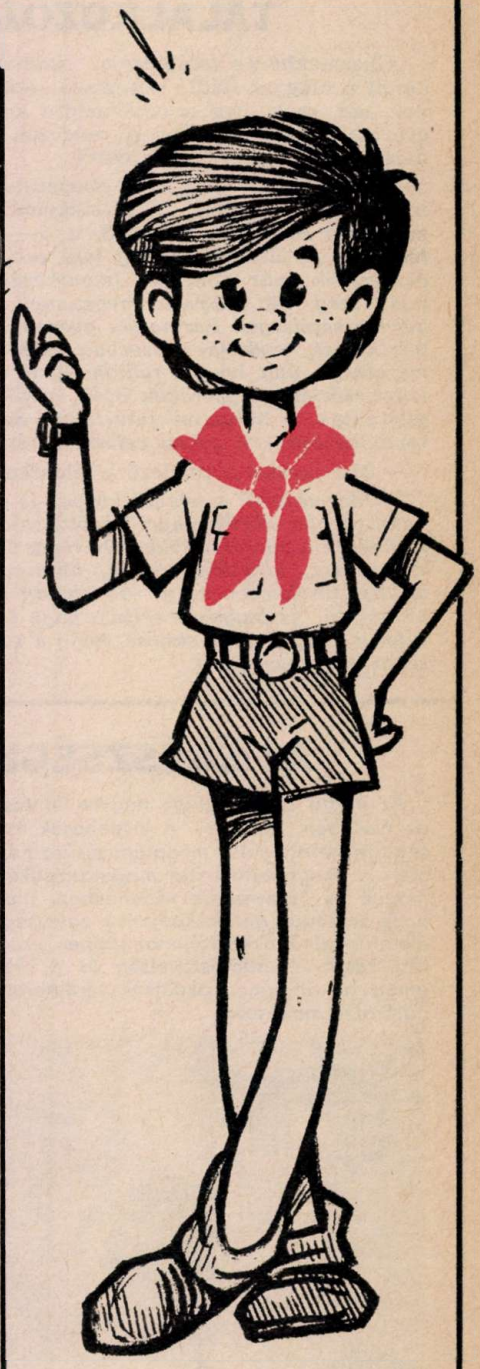

Budapest és Miskolc úttörőklubjaiban, utcáin, terein véleményeket gyűjtöttünk. Őszinte, nyílt szót kértünk a gyerekektől: nyilatkozzanak — név szerint vagy névtelenül — önmagukról, csapatukról, életükről.

A budapesti VIII. kerületi úttörőházban, a nyolcadikosok klubjában, Veres György több bizalmat kért a gyerekeknek:

— *Sajnos* — kezdte óvatosan —, *a felnőttek, különösen az idősebbek nehezen értik meg a gyerekeket. Rossz előítélet vezeti őket. Ha hangosan nevetünk vagy beszélgetünk a villamoson, már neveletlenek vagyunk. Pedig egyszerűen csak jó kedvünk van és örülünk, hogy nem kell az osztályban meg a napközíben lapítanunk. Néha én is nagyon fáradtan megyek haza, a buszon mégis átadom a helyemet az időseknek. De ha véletlenül nem veszem észre valamelyiket, már hallom is: „Milyen úttörő az ilyen!? Kifelé bámul, hogy ne kelljen átadnia a helyét!" Egyszer egy ideig számoltam, hogy hány idős ember köszöni meg, amikor átadom a helyemet. Tizenegy közül csak négy köszönte meg. Pedig ennyi azért járna érte . . .*

Somlói József a rajvezetők ügyében kért szót:

— *A KISZ-es ifivezetőkkel nagyon jól kijövünk. Közel állnak hozzánk, megértenek bennünket. Néha még jobban, mint a tanárok. Velük csak az a baj, hogy túl fiatalok: 18 éven aluliakkal ugyanis nem mehet a raj kirándulni. Sok jó rajprogram bukik meg azon, hogy nem „felnőtt" a kísérőnk. A mi ifink ugyanis csak öt hónap múlva lesz 18 éves. Szüleink megbíznának bennünk és az ifiben is, de az iskola nem engedélyezi.*

Egy mozi előtt álldogáló, szemüveges, hetedikes gyereket az úttörőtanácsról kérdeztünk. Bemutatkozott, de kérte, hogy „névtelen" maradhasson:

— *Én a barátom érdekében akarok szólni. Ő is tanácstag az osztályban. Nálunk már kitolásképpen hat, ha valakit megválasztunk. Ha bármi történik az osztályban, a tanárok rögtön azzal kezdik: „No, álljanak csak fel az úttörőtanács tagjai!" Még fegyelmi bíróságot is létrehoztak belőlük! „Bírósági tárgyalásokat" kell csinálniuk olyan dolgok miatt, ami velük is megtörténhetett volna, hiszen ki vall be rögtön egy ablakbetörést?*

Celiosz Ilonka véleményét kérdeztük:

— *Nem lehet valaki az egyik percben úttörő, a másikban csak gyerek* — mondta. — *Ez a kettő nem választható el! Aki úttörő, mindig tegyen és viselkedjen úgy, ahogy egy úttörőhöz illik. Igaz, néha úgy érezzük, hogy a 12 pont szerint valami mást kellene tennünk. Nehéz, hogy minden körülmények között úgy viselkedjünk, ahogy a 12 pont előírja.*

Kriskó Zoltán budapesti nyolcadikos ezt mondta:

— *Az úttörőélet nem elég szervezett. Nálunk többnyire ünnepségekből áll, és ezek hosszúak, unalmasak. Ettől bizony elválasztanám a tábort, s különösen a klubot, ahová örömmel járok. Megcsinálunk mi szívesen mindent, de ha mindig megértetnék velünk, hogy miért kell, akkor már kötelezni is fölösleges lenne!*

A miskolci Solymosi Marian a jó rajközösségeket tartja a legfontosabbnak:

— *Nálunk a lényeg az, hogy mindenben segítjük egymást: a tanulásban, a munkában, az igazság kiderítésében. Ha egy gyerek nemcsak egyedül hajtogatja az igazát, még a tanár is gondolkodóba esik . . .*

Egy pesti kislány, Papp Ildikó, nem tudott ezzel dicsekedni:

— *A mi közösségünk nem túlzottan jó, és a többi őrs csaknem mind ilyen. Mások ellen összefogunk, de munkára már nem nagyon lehet összehozni bennünket. Hogy miért, azt nem tudom.*

Róka Csaba a budapesti Kálvin téri áruház előtt mondta el véleményét:

— *Lehet, hogy az általunk választott őrsvezetők nem „makulátlan" kitűnő tanulók, de van elég ötletük, és érdemes velük bárhová elmenni. Szerintem az ilyen őrsvezető össze tudná tartani a közösséget, s nem kellene csak a rossz oldalát észrevenni, és mást jelölni helyette.*

A megkérdezett harminc gyerek véleményéből csupán az érdekeseb-

beket emeltük ki. Dicsértek a gyerekek csapatvezetőt, osztályfőnök-rajvezetőt, ifit, szülőt, de jó néhányat el is marasztaltak. Őszinték, nyíltak voltak és megértőek. Igaz, inkább a gondjaikról, a bajaikról beszéltek.

Panaszkodásuk nem támadás volt, csupán ki akarták húzni a fájó tövist. Akarták, hogy tudjunk a hibákról, mert tőlünk, felnőttektől várják a segítséget.

Gebri Antal

GYERMEKHŐSÖK TALÁLKOZÓJA

„Gyermekhősök találkozója" címmel vetélkedőt hirdetett a Magyar Rádió színjátszó szakköröknek, őrsöknek, sőt, csak erre a vetélkedőre közösséggé alakuló gyermekcsoportoknak is. A rendezőt, *Mezei Évát* kérdeztük meg az előkészületekről:

— *1979. január 1-ig még elfogadjuk a gyerekek jelentkezését. Címünk: „Gyermekvetélkedő" — Gyermekrádió Budapest, Bródy S. u. 5—7. — 1800. A feltételeket az úttörőszövetség idei programjából a csapatvezetők már ismerik. Jelentkezéskor a gyerekek írják meg, kit akarnak megszemélyesíteni és miben kérnek segítséget. Bármelyik gyermekregény hősét választhatják, irodalmi műsorban, jelenetben kell őt bemutatniuk, úgy, hogy a rádióhallgató ráismerjen. A jelenet szövegét a gyerekek írják, nekik is kell majd eljátszaniuk a helyszíni felvételen. Sok adásidő áll a rendelkezésünkre, sokan vehetnek részt a felvételeken.*

— Mit javasol a rendező a jelentkezőknek?

— *Maradjanak a jelenet közben is gyerekek. A mindennapi élet körülményei között, saját szavaikkal beszéltessék a gyerekhősöket. Ne ragaszkodjanak a könyv szövegéhez, kötetlen, vidám, humoros, könnyed előadásra törekedjenek, ne akarjanak mély érzelmeket eljátszani. Az legyen a céljuk, hogy jelenjen meg előttünk a könyv gyermekhőse, hogy a szavai, a tulajdonságai mutassák be őt.*

AZ EGÉSZSÉGÉRT

Az úttörő egészségőrök nagyon fontos munkát végeznek az őrsökben, rajokban. A kisdobosok és az úttörők egészségügyi ismereteinek megalapozására nagy szükség van, hiszen ez meghatározhatja magatartásukat az életben, saját maguk és környezetük védelmében, illetve lehetővé teszi, hogy önmaguk gondoskodjanak egészségükről, hogy vidám, életerős felnőttekké váljanak. Éppen ezért közös állásfoglalást készít az úttörőszövetség és a Magyar Vöröskereszt, amely az általános iskolások vöröskeresztes tevékenységét határozza majd meg.

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

KITÜNTETÉS. A Magyar Úttörők Szövetségének Országos Elnöksége a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 61. évfordulója alkalmából a kisdobosok és az úttörők nevelésében eredményesen dolgozó pedagógus- és KISZ-es úttörővezetőket tüntetett ki. Kétszázötvenen Kiváló Úttörővezető, száznyolcvanan pedig Úttörővezető Érdemérem kitüntetést kaptak.

*

PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÓ. Idén mintegy 16 ezer nyolcadikosnak nyújt segítséget a Fővárosi Pályaválasztási Intézet tanácsadó füzete. Az évenként megjelenő könyvecske ismerteti a felvételi vizsgákkal kapcsolatos tudnivalókat, s felhívja a figyelmet a ritka, ma már csak vidéken elsajátítható szakmákra is. Külön fejezet foglalkozik a cukorgyártó, az erdőművelő-fakitermelő, a vadász, vadtenyésztő, az egészségügyi, kereskedelmi, közgazdasági és művészeti szakközépiskolákkal.

*

SZAKKÖR — GYEREKEKNEK. Az első kerületi művelődési ház játékkészítő szakkört szervezett gyerekeknek. Az érdeklődők minden pénteken délután a Gellérthegy utcai általános iskolában (Budapest, I., Gellérthegy u. 7.) ismerkedhetnek a játékkészítéssel, s Lucza Zsuzsa irányításával rongyból, háncsból megformálhatják kedvenc figuráikat.

*

MILYEN VOLT? A Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum új kiállítása a kereskedelemmel foglalkozik. A látogatók nemcsak azzal ismerkedhetnek meg, milyen volt a kereskedelem a XIX. században, hanem azzal is, hogyan jutottunk el a mindent árusító kis üzletektől a hatalmas ABC-áruházakig.

*

BEMUTATÓ — DECEMBERBEN. A Magyar Rádió Százszorszép Színházában december 3-án Erich Knight világhírű regényének, a Gyere haza, Lassienek rádióváltozatát hallhatjátok.

*

1903—1978. Hetvenöt éve új korszak kezdődött a távolság legyőzésében. Legfiatalabb közlekedési eszközünk, a repülőgép elindult hódító útjára. Erre az évfordulóra, s erre a történelmi eseményre emlékezik a Közlekedési Múzeum új kiállítása, amely a „75 éves a motoros repülés" címet viseli.

*

ÚJÍTÓ TANÁROK. Az újító pedagógusok és az alkotó nevelők munkáját egyre jobban igényli a Tanért, és az Országos Oktatástechnikai Központ. Az elmúlt években egyre több az olyan taneszköz, amelyet egy-egy óvónő, tanító, tanár által kidolgozott „prototípusból" fejlesztettek tovább. Például az új első és második osztályos környezetismereti tantervhez már gyártják — harmincezer példányban — a miskolc—perecesi általános iskola munkaközösségének tervei alapján készült környezetismereti tálcákat.

ZSIBONGÓ

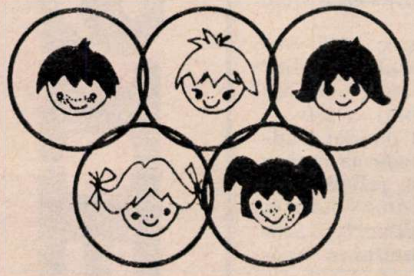

ÓVODÁS OLIMPIA

Nagy sikerű sporteseményt rendezett a közelmúltban a XIII. kerületi Tanács művelődési osztálya, valamint testnevelési és sportbizottsága a Vasas Fáy utcai sporttelepén. A résztvevők, a kerület óvodásai érdekes, vidám sorversenyeken mérték össze ügyességüket. Nagy sikert aratott a „kutyafutás", a „dömper-szlalomozás", a „krumpliültetés", a „metrózás", azaz a váltóversenyek különböző formái.

Az angyalföldi óvodások lelkesedését, ügyességét látva nyugodtan leírhatjuk: velük nem lesz gond az általános iskolában a testnevelési órákon.

DECEMBER – Vajon, milyen ajándékkal lepitek meg a télapó napján az óvodásokat és a kisdobosokat? Valóban vidám lesz a műsor?

– December 7-e: a Vörös Újság megjelenésének 60. évfordulója, a magyar sajtó napja. (Barátunk az újság . . . , a rádió . . . , a televízió.)

– Decemberben kell a nevezéseket elküldeni a téli úttörő-olimpia országos döntőjére.

– Mindegyik csapatban kezdetét veszi a tudományos-technikai és a kulturális szemle.

– Készítsetek tervet a téli szünidő hasznos eltöltésére.

– E hónap egyes napjaihoz sok érdekes népszokás fűződik. Ápoljátok ezeket. Ti is járuljatok hozzá, hogy a karácsony valóban a család békés, meghitt ünnepe legyen.

– 60 évvel ezelőtt, 1918. december 30-án alakult meg a Kommunista Ifjúmunkások Szövetsége (KIMSZ).

– E hónap végén egy egész évig tartó ünnep veszi kezdetét: a Gyermekek Nemzetközi Éve. Rátok tekintenek 365 napon át a felnőttek, a világ haladó közvéleménye.

– Úttörő-olimpia országos döntő (asztalitenisz) december 27–30. Szombathely.

NYÍLT LEVÉL

KEDVES HORVÁTH MIKLÓS!

Nehéz szavakba önteni, mit éreztünk akkor, amikor hírét vettük, hogy Ön hatvan gyerek életét mentette meg Egyházasrádóc és Kiskunyom között. A szentgotthárdi gyerekek Szombathelyre igyekeztek, amikor a nyílt országúton kigyulladt az őket szállító autóbusz. Ön évek óta vezette a szép panorámás Ikaruszt, nyilván nagyon megszerette, de amikor észrevette a bajt, csak a gyerekek megmentésére gondolt, higgadtan cselekedett, szép rendben kiszállította kis utasait a gépjárműből. Ha elveszítette volna lélekjelenlétét, ha pánik tör ki, vagy először a tűz oltásához kezd, most talán szomorú tragédiáról számolhatnánk be. Bátor és határozott magatartásának köszönheti hatvan gyerek, hogy sérülés nélkül megmenekült.

Kívánjuk, hogy ha kijavítják a súlyosan megrongálódott buszt, még sok örömét lelje benne, és segítségével sok kirándulónak szerezzen kellemes órákat. Engedje meg, hogy minden gyerek és szülő nevében köszönetet mondjunk helytállásáért.

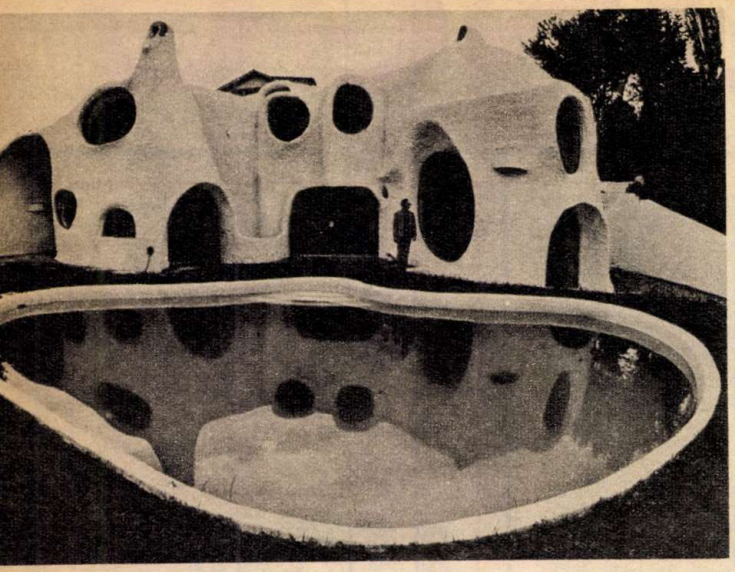

BETONSAJT?

Ugyan kérem, dehogy. A képen látható odúrendszer természetesen lakóház. Belül minden bizonnyal maga a kényelem, az anyaga poliuretán vázra spriccelt beton, ami építészeti megoldásnak roppant szellemes, viszont alig javít valamit az épület külső megjelenésén.

Az ötlet az Egyesült Államokból származik, itt pillantotta meg az eredetijét egy fogékony, ám kétségkívül hóbortos svájci építész, és lelke mindaddig nem talált nyugalmat, amíg fel nem építette magának Genfben.

A két épület természetesen nem mindenben azonos.

Ez itt — a szolidabb változat...

NEVEK

Amikor — annak idején — az embereknek szükségük lett arra, hogy megkülönböztessék egymást, neveket ragasztottak egymásra. Jó, de honnan vették a neveket, ki találta ki ezeket?

Senki, vagy ha úgy tetszik, maga az élet. Elnevezték egymást a foglalkozásukról, a külsejükről, a tulajdonságaikról. Azt mondhatjuk tehát, hogy a nevek a valóságot tükrözik.

Etiópiában, az Amhara-törzsbeli gyerekek ismét eljátsszák ezt a folyamatot. és elnevezik egymást. Az egyik Vidámság lesz, a másik Öröm, a harmadik Fény, a negyedik Reménység... és így tovább. Mint a képről is látszik, ezek a nevek is az életből erednek.

Etiópia megváltozott életéből...

KUTYAISKOLA

A Riviérán újfajta kutyaiskolákat szerveztek. Ebben a különleges tagozatú iskolában a kutyanebulónak a fulladók mentését tanítják. Leginkább az új-foundlandi kutyák vastag és dús szőrzete teszi lehetővé, hogy sokáig hideg vízben tartózkodhassanak és akár 25 kilométert is ússzanak. A kutyusok hátára műanyag kapaszkodót erősítenek, hogy az a fuldoklót a felszínen tartsa. Ha az ember elvesztette eszméletét, vagy megsebesült, a kutyák a fogukkal megragadják a ruháját és így szállítják a partra.

HOGY VAN, MOUTON KISASSZONY?

— Köszönöm, nincs okom panaszra! Éppen most nyertem meg a Tour de France autós körversenyt. A férfiak előtt.

— Pedig Ön egyáltalán nem férfias alkat...

— Még szerencse. Nő vagyok és az is akarok maradni!

— Na igen, igen, de az autószerelés, az olaj, a zsír...

— Értem, mire gondol. Tudja, ez úgy van, hogy az ember megfürdik, aztán felvesz valami szép, divatos holmit, esetleg néhány ékszert... Szóval, el lehet tüntetni a nyomokat.

— Csak nem akarja azt mondani, hogy főzni is tud?

— Valóságos művésze vagyok a provence-i ételek elkészítésének.

— És... hogyan tovább?

— Családot szeretnék alapítani, gyerekeket nevelni. Ezen kívül nagyon szeretek hímezni, kötögetni.

— Úgy látszik nem tette fennhéjázóvá a siker. Nem nézi le egy kicsit a férfiakat?

— Miért nézném le őket? Bebizonyítottam, hogy mi, nők is érünk annyit, mint ők. De nem többet. Egyszerűen csak — különbözőek vagyunk!...

— R — R

ZSEBONGÓ

HETEDHÉT HATÁRBAN

KI A NEHEZEBB?

Három ötödikes mellé két nyolcadikost osztottunk be a Szőlőskert Szakszövetkezet szüretjén. Egymást segítve versenyeztek a hatodikosok és a hetedikesek is. Tréfálkoztunk: lássuk, kik lesznek a „nehezebbek"? Persze arra gondoltunk, hogy ki szed több szőlőt.

Végül több mint 150 mázsa volt a verseny eredménye. Egynapi keresetünkből a csapatotthonba vásárolunk játékot és más felszerelést.

Mátyus Zoltán, Soltvadkert

ALMÁS NAPOK

Ha valami nem sikerül, rámondjuk, hogy almás. Pedig az „almás napok", az almaszüret igencsak sikerültek Horvátzsidányban. Reggelente a Kőszegi-hegység és az Alpok hűvös levegője friss mozgásra biztatott bennünket. A munka végén két vontató és egy teherautó szállította el, amit leszedtünk.

A rajkasszába gyűlt forintokon kirándulni megyünk.

Lőrincz Anna, Kőszeg

KI AZ IGAZ BARÁT?

Az bizony legtöbbször munka közben derül ki. Például a paradicsomföldeken. Sokan kaptak közülünk osztályfőnöki dicséretet segítőkészségért, példamutatásért. 6900 forintot kerestünk, „Aranyparadicsomi" díjat alapítottunk. Az első helyezést Kis József és Kocsándi Antal érdemelte ki, mindketten negyvenkét láda paradicsomot szedtek. Én a második lettem 37 ládás eredménnyel. Nem csak osztályfőnököm, szüleim is megdicsértek.

Bakonyi Szilvia, Kápolnásnyék

KRUMPLI, ÖT NAPIG

Krumpli, krumpli, krumpli, öt napig szedtük, mégsem volt fárasztó, mert kedvenc tanárnőnkkel, aki oroszt tanít, munka közben vidáman beszélgettünk. Úgy összeszoktunk, hogy a burgonyaszedés után érkezett szakfelügyelőktől sem vagyunk már begyulladva.

Vágó Éva, Jánoshida

Minden szőlőfürt, minden szem termés
gazdagítja a mi világunkat.
Kilók, mázsák, tonnák . . .
Mennyi érték!
Egy nagyobb csak ennél: az az erő,
ami a közös munkából születik.

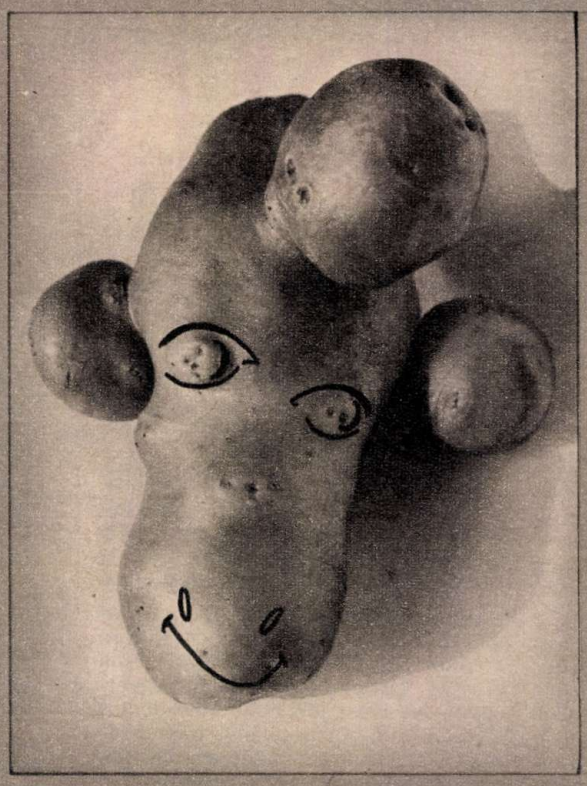

A TERMÉSZET SZOBRAI

„Amikor meghallottuk, hogy krumplit szedünk a tszben, elment a kedvünk a munkától. Aztán rájöttünk, mindent lehet jókedvvel csinálni. Kitaláltuk, hogy gyűjtsünk érdekes alakú krumpli-bábukat, és adjunk nevet nekik. A szerkesztőségnek is küldünk egy „versenymotorost". (Nagy Ágnes, Mindszent)."

Eddig tart Ági levele. Az ötletet jónak tartjuk és nektek is ajánljuk.

Keressetek olyan termést, növényeket (krumplit, répát, karalábét, csicsókát stb.), amelyek hasonlítanak emberre, állatra, madárra vagy ezek valamilyen mozdulatára.

A képen látható krumplit Ágiék „versenymotoros"-nak látták. Mi fordítottunk rajta egyet, és már egy zsiráf feje lett belőle.

Keressetek ti is hasonló „élőlényeket" – ez a játék jól fejleszti a fantáziátokat.

RITMUSRA KÖNNYEBB

Hol lehet jól énekelni? Legjobban a buszban és a szőlősorok között. Ott még a dalszöveg is változhat. „Az egri ménes mind szürke . . ." Ménest nem láttunk, szőlőt igen, az Egri Csillagok Tsz szőlősében. És mind édes volt. Így hát a szöveg is változott: „Az egri szőlő mind édes . . ." A ládák gyorsan teltek, csak az volt a baj, hogy ebéd utánra már egy kicsit nehezen mozogtunk. Akkor viszont a magnót kapcsoltuk be. Jó ritmusos zenére rögtön gyorsabban járt a kezünk.

Délután háromra jött értünk a busz. A kocsiban újra megjött a hangunk, hazáig énekeltünk.

Dienes Katalin, Eger

NEM VOLT KÓSTOLÓ

Azt hiszem, minden szüreten először a termést kóstolgatják. Mi kivétel voltunk. Nem azért, mert nálunk csupa különleges gyerek található, hanem mert dohányt szedtünk. A keresetünk felét a csapatnak adtuk, és ha már úgy is belejöttünk a munkába, az iskolába vezető gyalogjárdát is megtisztítottuk a gaztól.

Bolyán Erzsébet, Ópusztaszer

TÍZEZER-ÖTSZÁZ

Ennyi zsák krumplit szedtünk a gyöngyösi Mátra-kincse Tsz-nél. Közben énekeltük, hogy „Felmegy a legény a zsákra, a zsákok tetejére . . ." Hát . . . egy legénynek még az is sok lenne, hogy ennyi zsákra csak felmásszon.

Racskó Tamás, Gyöngyös

HEJ, HALÁSZOK HALÁSZOK...!

Csacsog a víz a ladik orra alatt, az evező örvényt kavar, aztán újra előrelendül — csendben. A ladik mögött borzong a víz, görbe tükröt libegtet a hajnali nap elé.

A parton pacsirta veri szárnyával a harmatot, szétnéz, s az ég felé lebben. Az öreg halász kezében megáll az evező, éllel fordítja a víznek, s bólint a pacsirta dalára.

— Na — mondja, de inkább csak magának, mint a fiának —, akkor kihúzzuk.

A ladik orrán fekvő farkaskutya talpra ugrik, izgatottan figyeli a lassan emelkedő hálót. Az öreg Pócs József irányban tartja a ladikot, amíg Sándor beszedi a hálót, és kidobálja a tetveket (a rákokat, a kis halakat), a nagy halakat pedig a kosárba rakja. Hektor megugatja a fiúcskákat, de nem nyúl hozzájuk.

Apa és fia, de a nagyapa és a dédapa is halász volt.

— Remélem — nevet Sándor —, az én Robi fiam is halász lesz, bár még nem nyilatkozott. Csak egyhónapos.

Józsi bácsi örömmel beszél a szakmájáról:

— A szabadban élek, nyugodtan, csendesen. Akkor dolgozom, amikor haljárás van. Hogy mikor jár a hal, azt én tudom. Hogy hol a hal, azt is én tudom. Ha vonulni kezd, utána megyünk. Régen sok hal volt a Tiszában, tiszta volt a víz, nem hozta a Sajó a sok mérget. Mióta megépítették a víztárolót, újra érdemes halászni... Az én fiatalkoromban sokféle szerszámot használtunk. Minden helyhez, halfajtához másfélét: lapsót, polónyt, kecét, bónét, villeget, marázst, varsát.

— És horgot?...

— De hányfélét! Akkor még nem veszett ki a Tiszából a kérész, vagyis a tiszavirág. Bizony, már talán sosem látunk tiszavirágzást...

Az öreg halász elhallgat, tenyerére ledörzsöli a rátapadt halpikkelyeket, kézbe veszi a szapolyt (vízmeregetőt), kidob két-három liternyi vizet a ladik aljából, aztán folytatja:

— Arra fent, a Felső-Tiszán, a lapályos, nádas, tőkés vizekben akkora halakat fogtunk, amekkorákból csak elvétve látunk mostanában egyet-egyet. Az ívási idő előtt elkezdődött a vonulásuk fel a sekély, meleg vizek felé. Ott mindenképpen elértük őket. Nézze csak. Ezt az ujjamat Veresmart mellett egy 103 kilós harcsa harapta le. Harmincöt éve. Szekérrel vittük a faluba, a földet seperte a farka. Három méter húsz centi volt... Megépítették a Vaskapu mellett a zsilipet, azóta nem tudnak feljönni a tenger felől.

Közben a kifogott halak az úszó bárkába kerülnek, a kutya elfoglalja a helyét a ladik orrán, Sándor a hálóval matat, az öreg halász pedig belemeríti az evezőt a vízbe, örvényt kavar vele a csónak mellett, s újra halkabban folytatja:

— A lassú, csendes vizet szereti a harcsa, meg a ponty is. Tudni kell, hol, mikor, milyen hallal találkozhat az ember. Ahogy a hálóban viselkedik, már abból lehet tudni, „kivel" állunk szemben. Ahogy nincs egyforma természetű ember, úgy hal sincs. Más szokásokat követ a csuka,

Józsi bácsi mindenről megfeledkezik, ha a halfogás fortélyairól beszélhet

Sándor kitűnő halász, de nem veti meg a vadászatot és a gépkocsivezetést se

**Csendesen borzong a víz,
lent a csillámló víztükör alatt
menekülni,
hálót tépni szeretne
a fogságba esett hal**

a süllő, a kárász, a márna, az amúr, a kecsege... Nem is beszélve a balinokról! Ha horoggal megyünk a halra, tudni kell, melyik milyen csalit „szeret".

Elhallgat. A sás szélén hosszú karót hintáztat a víz. Újabb tükörhálót tart fogva. A ladikot már csak a lendület viszi a sásig, aztán elölről kezdődik minden.

Továbbmegyünk. Jóformán csak a folyó visz bennünket.

— Most kiosztják a vizet. Minden halász kap egy-egy három-négy kilométeres szakaszt — folytatja az öreg —, de régen nagyobb vizet foghattunk, igaz, többen is jutottunk rá. Nem nagyon szeret a halász egy helyben maradni. Én is bejártam ladikkal, gyalog és kerékpáron a félvilágot. Nekünk most se kell az ismerd meg hazádat mozgalom. Ha más határban kapunk vizet, költöztetjük a tanyát is. Költözünk ladikkal vagy Wartburggal. A kocsi kell a halszállításhoz. Így gyorsabb, könnyebb.

A fiára, Sándorra néz. Rajta pihen a tekintete. Ő jelenti számára a kocsit, a könnyebb életet.

— Társulás tagjai vagyunk mi is — magyarázza Sándor —, negyven százalékra szerződtünk, a többit mi értékesíthetjük. Nem panaszkodunk a megélhetésre. Csak az ügyetlen horgászok nyugtalanítanak bennünket, mert ők, ha nem tudnak halat fogni, megrabolnak bennünket, hogy ne kelljen üres kézzel hazamenniük. És összeszaggatják a hálóinkat. A téli pihenőnket rendszerint szerszámjavítással kell töltenünk.

Hektor felfigyel. Hatalmas ugrással a vízbe veti magát. A nád széléből nyulat rebbent fel, de mire kiúszik, csak nyomkereső lehet.

— Unja magát — mosolyog az öreg halász, aztán hozzáteszi —, mert ritkán akad neki való munka.

Mire a nád közé húzzák a ladikot, a nap a füzes fölé emelkedik, ragyogni kezd. Sándor indul, a városban nyílik a piac. A halásztanyán az öreg száradni teregeti a hálókat, foltozza, hurkolja a szakadásokat, majd tüzet rak a bográcsalá, ebéd legyen, mire visszatér a kocsi.

Gebri Antal
Fotó: Gaál Zoltán

11.

GERŐ JÁNOS:

EGY NYOMOZÁS TÖRTÉNETE

A régészek honfoglalás kori település maradványaira bukkantak a kis falu határában. Még az ősz beállta előtt szeretnék feltárni a múlt nagy kincsét, de nem kapnak segédmunkást az ásatáshoz. Bihari Gyula régész professzor elfogadja a gyerekek segítségét, akik nagyon boldogok, hiszen az ásatás izgalmas kalandot ígér. Pedig még nem is sejtik, hogy egy ember a faluból, velük egy időben, egyéni akcióba kezd, barbár módon túrja szét a lelőhelyet és eltulajdonítja az ott talált kincset.

Nem sokáig maradnak nála az aranytárgyak, a tolvajtól is ellopják. Csikesz Zsolt megdöbbenten veszi tudomásul, hogy az unokabátyja lopakodott be Peszéri lakásába. Szól az édesapjának, aztán a rendőrség is közbelép. Ám Zsolt a barátaival együtt ugyancsak „Columbo-szerepet" vállal.

Miközben a „kölyökbanda" az eltűnt kincs megszerzésén fáradozott, Csikesz Béla legalább olyan igyekezettel szorgoskodott annak eltüntetésén. Esze ágában sem volt az egyetemet megkeresni. Az első, erre a célra kijelölt könyvesboltban kért egy egyetemi jegyzetet — ezzel akarta igazolni otthon, a szüleinél utazása okát —, azután sorra járta a szállodákat, és szobát foglalt magának.

Fent, a hegyen, az Európa Szállodában kötött ki. Nem volt olcsó a szoba, itt viszont sok német és angol szót hallott, s ő éppen erre pályázott. Angolul egészen jól beszélt, de németül is meg tudta magát értetni.

Éppen egy üveg sört iszogatott a bárban, amikor letelepedtt a szomszéd asztalhoz egy fekete hajú fiatal nő. Nem sokat teketóriázott, hamar átszólt hozzá:

— Ma érkezett, ugye?

Kissé bizalmatlanul nézte a lányt, de azért felelt:

— Ma érkeztem. Egyedül.

A nő egészen halkra fogta a hangját:

— Én szintén teljesen egyedül vagyok. Nem ülhetnék át magához? Egy sört én is szívesen kifizetek.

„Na, ez olyan nő" — gondolta magában. Itt csípi fel a férfiakat. Nem tudta még, hogy hasznára lehet, vagy sem, ezért elég kelletlenül válaszolt.

— Felőlem.

— Nem vagy túl udvarias — tért át a lány a tegezésre, amikor letelepedett.

Csikesz Béla most jobban megnézte magának. Nem volt csúnya, az egyszer biztos. Csak sok festéket kent az arcára, főleg a szeme alá. Egyébként értelmesnek látszott. Egy hirtelen ötlettől vezérelve, angolul szólt hozzá, és a fekete hajú tündér egész jól felelt vissza. Megittak még egy-egy üveg sört, elmondtak magukról valami keveset — Béla persze orvostanhallgatónak adta ki magát. A lány pedig így vallott:

— Bérelszámoló vagyok a selyemipari központban. Keresek két és fél ezret. Az őseim tartanak, nem kell hazaadnom semmit. Külön szobám van, azt viszek fel, akit akarok.

Bérelszámolón túli mestersége felől a fiúnak kétsége se lehetett. Mindenesetre óvatosan kérdezte meg:

— Külföldi ismerőseid vannak?

A fekete hajú dicsekedve vágta rá:

— Ajaj, nem is egy.

— Most van ilyen ismerősöd?

— Van, egy holland, de átpártolt egy osztrák tyúkhoz. Állítólag már régről ismerik egymást. Nagy szerelem. Tegnap találkoztak. Láttam a nőt, na, nem akarok túlozni, de az hozzám képes profi... Ha ez a nő nem jön közbe, most együtt vacsorázunk, és nem kérem, hogy az asztalodhoz ülhessek. De ezt muszály, mert a személyzet nem nézi jó szemmel, ha egyedül ücsörög egy lány.

— A hollandon kívül kit ismersz még?

A lány dicsekedve sorolta a neveket. Majd mindegyik elutazott már, de akadt köztük olyan, aki hosszabb tartózkodásra rendezkedett be Budapesten.

— Azt is tudod, melyik mivel foglalkozik?

A lány fölényesen nézett rá.

— Látszik, soha nem találkoztál ilyenekkel. Mindegyik azzal dicsekszik. Üzletkötők, meg kereskedők. Van, aki saját számlájára, van, aki egy nagy cégnek dolgozik. Ez a hülye holland meg mindenféle ócskaságot vásárol. Főleg népművészeti régiségeket. Csengőt, kolompot, mozsarat, meg templomi kelyheket. Réz, bronz, ezüst, arany, ennek mindegy. Mindent megvesz. És mindezt hivatalosan magyar kereskedelmi szervekkel bonyolítja.

Csikesz Béla látszólag unottan hallgatta a lány felsorolását. Hanem az utolsó mondatoknál már nem bírt uralkodni magán. Izgatottan kérdezte a fekete hajú tündért:

— Ez a holland gazdag?

— Warendit? Azt mondja, ez a világ legjobb üzlete.

— Milyen nyelven beszél a hollandon kívül?

— Németül, meg angolul. Mi angolul beszéltünk.

— Engem össze tudnál hozni vele?

A lány éppen tölteni akart az üres pohárba, de eltolta magától az üveget, és ijedten mondta:

— Engem ne keverj bele semmi zűrös ügybe!

— Miféle zűrös ügybe?

— Nem akarok zsaruk kezére kerülni. Amit én csinálok, azt elnézik, mert nem pénzért teszem. Legalábbis nem kérek. Ha önként adnak, az más. De semmiféle valutaügybe nem akarok belekeveredni.

Csikesz Béla kínosan felnevetett:

— Valuta? Elment az eszed! Én a nyelvtudásomat akarom gyakorolni, ha már itt vagyok. És egy kis ismeretség nem árt, hátha kijut az ember külföldre.

A lánynak hiába beszélt, az már idegesen szedte összse a cigarettáját, öngyújtóját, s rakta be a táskájába. Közben halkan szűrte fogai közt a szavakat.

— Klassz srácnak látszol, azért mondom: vigyázz! A civilruhások egy része zsaru. A személyzet között is akad. Mindenekelőtt a fő-

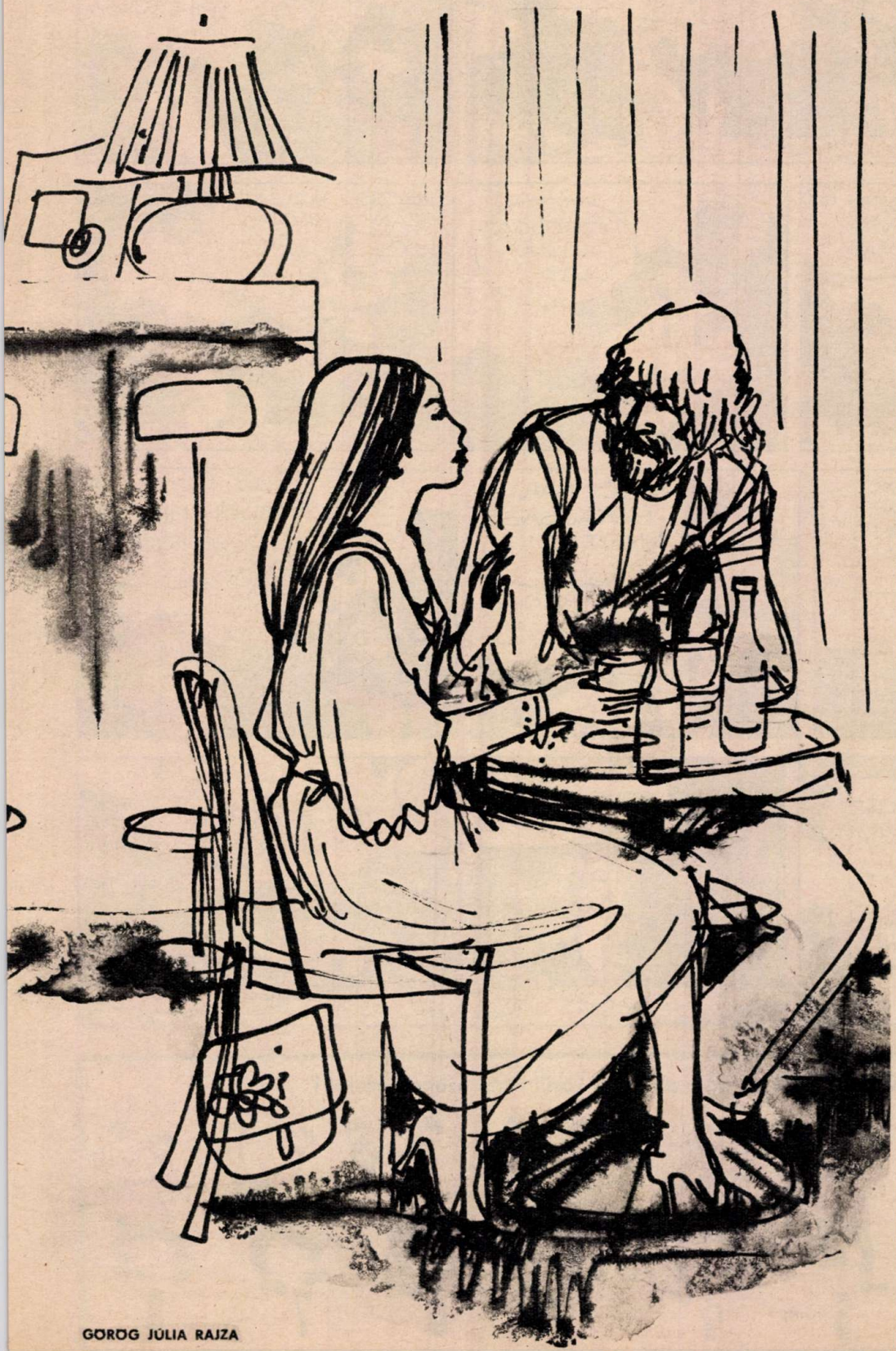

GOROG JÚLIA RAJZA

portás. Hál'istennek, a nevemet se mondtam meg, ezért rám nem hivatkozhatsz. Ha valamit itt csinálni akarsz, nagyon nyisd ki a csipád.

— Úgy látszik, őrült vagy — felelt Béla. — Értsd meg, egyszerűen meg akarok ismerkedni ilyen pasasokkal.

A nő már régen elment, Csikesz Béla még mindig járatta az agyát. Nehezebben fog menni az üzletkötés, mint gondolta, ezzel gyorsan tisztába jött. Mit tegyen? Forduljon vissza a megkezdett útról, vagy még merészebb lépésre szánja el magát? Visszavihetné az aranytárgyakat, s nagy mellel kiálthatna: „megszereztem a tolvajtól, túljártam az eszén". Esetleg megkereshetné a telefonkönyvben Gyöngyvér címét. Meglephetné ezzel a „csekélyke" ajándékkal. Mint nemzeti hősök, még a televízió híradójába is bekerülhetnének. „A kincs visszaszerzője és az ásatás egyik tudósa." Nem rossz cím. De hiszen mi haszna neki ebből? Kétnapi dicsőség? Na, nem! Inkább egy jó summa, amiből évekig járhatja a világot.

Iszogatott még egy darabig, azután a portán elkérte a kulcsát. Ekkor látta, hogy egy fiatalember, talán egy tanuló adogatja a kulcsokat, s kezeli a telefont.

— Warendit úr itthon van? — kérdezte fapofával.

— Éppen most vette át a kulcsát, ott beszélget a Bözsivel.

És a fejével intve, előzékenyen mutatta az irányt. De enélkül is megismerte volna, mert a Bözsi nem volt más, mint az ő fekete hajú tündére. Átmeneti kabátját a kezére hajtva, határozottan lépett hozzájuk.

— Helló, Bébi! Légyszíves bennünket bemutatni! — mondta a lánynak, aztán angolul bocsánatot kért a férfitől, és így folytatta: — Már hallottam önről, Bözsitől. Igazán megtisztelne, ha néhány percet szánna rám.

(Folytatjuk)

LEÓ

HEGYMÁSZÓK. A nyolc alpinista közül kettő azonos. Melyik?

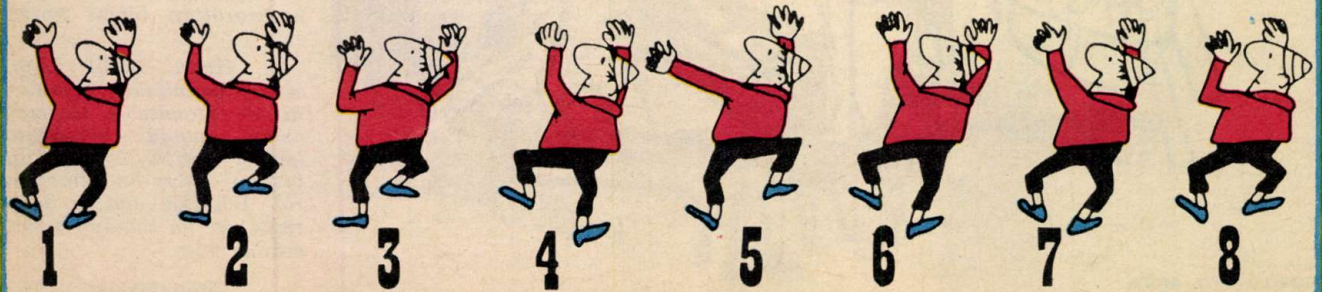

FIGYELEM!

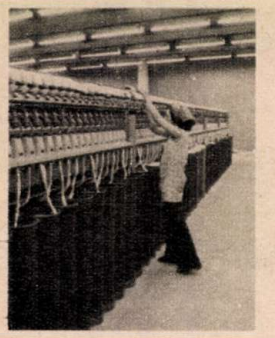

Általános iskolát végzett lányokat, fiúkat felveszünk az 1979—1980-as tanévre fonó-szövő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

FELSŐ KORHATÁR: 16 év

TANULÓIDŐ: fonó és szövő szakmában 2 év. géplakatos, villanyszerelő szakmában 3 év.

JUTTATÁSOK: különélési pótlék
vidékieknek havi 500,— Ft
társadalmi ösztöndíj
helybeli lakosoknak havi 450,— Ft
teljes ellátás havi 90,— Ft-ért
kollégiumi elhelyezés
tankönyv és munkaruha díjmentesen

ÖSZTÖNDÍJ: tanulmányi eredménytől függően havi 350—550,— Ft

Utolsó félévben a 4-es, 5-ös tanulók havi 1200—1500 Ft-ot kereshetnek.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft.

Továbbtanulási lehetőségről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7-től 1/24-ig személyesen.

Levelére részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR
személyzeti és oktatási osztály
1046 Budapest IV. ker., Erkel u. 30.
Telefon: 693-111/115 vagy 224-es mellék

FIATALOK!

A PNYV Soroksári Textilgyára általános iskolát végzett fiatalokat felvesz szövő szakmunkástanulónak az 1979/80-as tanévre,

16 éves korig.

A tanulóidő 2 év.

JUTTATÁSOK:

— tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően, havi 350—600,— Ft között.
— vidéki fiataloknak különélési pótlék havi 500,— Ft.
— elhelyezés kollégiumban, teljes ellátás munkaszüneti napokon is,
— iskolaköpeny és munkaruha,
— Budapest területére érvényes utazási bérlet,
— áruvásárlás 35%-os kedvezménnyel a vállalat termékeiből 2000,— Ft értékig.

A szakmunkásvizsga után fiataljaink jövedelme 2800—3000,— Ft lesz.

Természetbeni juttatás címén évente egyszer 750,— Ft-ot, valamint nyereségrészesedést kap minden dolgozó.

44 órás munkahét, kéthetenként szabad szombat.

Jelentkezés személyesen vagy levélben a személyzeti és oktatási osztályon szombat kivételével 8-tól 14 óráig.

Címünk: PNYV Soroksári Textilgyár
1734 Budapest,
Marx Károly u. 294.

BUDAPRINT BUDAPEST

JELENTKEZZETEK KŐMŰVES ÉS BÁDOGOS SZAKMUNKÁSTANULÓNAK!

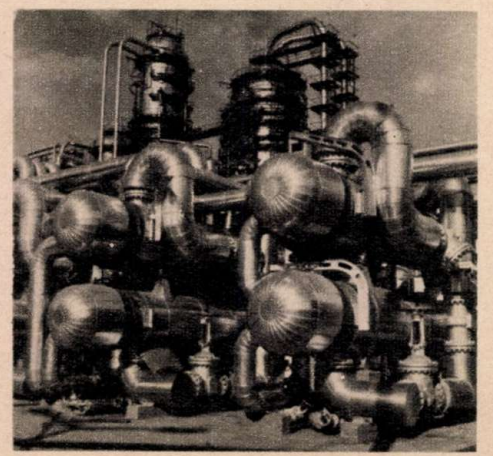

A **„HŐTECHNIKA"** Építő és Szigetelő Vállalat az 1979/80-as tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be a fenti szakmákba. **Szakmunkástanulóinknak a tanulmányi eredménytől függően havi 130—600,— Ft ösztöndíjat fizetünk.**

A vállalatunkkal ösztöndíjszerződést kötő szakmunkástanulók az alapösztöndíjon felül havi 250—500,— Ft társadalmi ösztöndíjat is kaphatnak.

A képzéshez szükséges egyéb feltételekről is gondoskodunk. Vidéki tanulóknak teljes tanulóotthoni ellátást adunk. Szakmunkástanulónak azoknak a fiataloknak a jelentkezését várjuk, akik a nyolcadik osztályt jelenleg végzik, vagy már elvégezték, de a 17. életévüket még nem töltötték be.

Jelentkezéseket a következő címre kérjük:
„HŐTECHNIKA" Építő és Szigetelő Vállalat
személyzeti és oktatási osztálya,
Budapest VIII., Kállai É. u. 20. IV. em. — 1081

GYERMEKEK
NEMZETKÖZI ÉVE

TERVEZZ PLAKÁTOT!

A közelmúltban érdekes, valamennyiünket érintő írás jelent meg az Élet és Irodalom című irodalmi és politikai hetilapban. Egy fiatal grafikusművész, Faragó István azt javasolta, hogy ne a felnőttek tervezzék meg a jövő évi gyermeknap plakátjait, hanem a gyerekek. Ötletének lényege az, hogy bocsássanak nagy mennyiségű üres, plakát-méretű papírt az általános iskolások rendelkezésére, és ők, saját elképzeléseik szerint készítsék el a gyermeknapi plakátokat.

Szerkesztőségünk örömmel üdvözli ezt a gondolatot, s egy kicsit továbbfejlesztve, szeretne hozzájárulni sikeres megvalósításához. Lapunk két oldalán egy megkezdett plakátot találtok. Vágjátok ki, ragasszátok kartonlapra, rajlapra, és fejezzétek be. Készítsetek belőle olyan plakátot, amellyel a Gyermekek Nemzetközi Évét köszöntitek. Témáját környező világotokból, közvetlen élményeitekből merítsetek. Munkátokhoz használhattok rosttollat, festéket, színes ceruzát, színes képekből, textiliákból, különféle anyagokból montázst is készíthettek. Közeledik a téli szünet, reméljük, erre is lesz elegendő időtök. Elkészült műveiteket 1979. január 10-ig küldjétek el szerkesztőségünkbe. Alkotásaitokból februárban kiállítást rendezünk a IX. kerületi úttörőházban. A legjobban sikerült pályamunkák készítőit megjutalmazzuk. (A plakátot a 16—17. oldalon találod!)

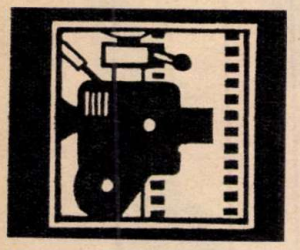

KÉSZÜL A „JÖVŐ PLANÉTÁJA"!

Félreértés ne essék, nem arról van szó, hogy valahol új bolygót készítenek a jövő számára. Nem, ilyen feladatokat kizárólag a tudományos-fantasztikus regények hősei oldanak meg. A „Jövő planétája" film, amely sokat sejtető címe ellenére semmiféle fantasztikus elemet nem tartalmaz. Cselekménye a jelenben játszódik, úgyszólván forgatókönyv nélkül, helyzeteit, konfliktusait, mondanivalóját maga az élet írja.

A ti mindennapi életetek.

Honnan hát a hangzatos cím? — kérdezhetné valaki. Nos úgy áll a dolog, hogy a jövő nem egy adott időpontban kezdődik, és a jelen nem egy adott időpontban ér véget. A jövő tulajdonképpen már elkezdődött, és a jelen rányomja majd a bélyegét a jövőre is. A jövő planétája olyan lesz, amilyenné formáljátok, és hogy milyenné formáljátok, az nagymértékben attól függ, hogyan alakítja a jelen tudásotokat, jellemeteket, céljaitokat.

A jövő tehát ti vagytok, és így a film, amely rólatok készül, joggal viseli a „Jövő planétája" címet.

— A Szovjet Vöröskereszt javasolta az ötletet, és ez a szervezet adja a gyártáshoz, forgatáshoz szükséges pénzt is — mondja Vaszilij Katanjan, a film rendezője. — Időszerűvé pedig az teszi, hogy 1979 a gyermekek nemzetközi éve lesz.

Vaszilij Katanjan, Valerij Nyikonov operatőrrel dolgozik. Jártak már az NDK-ban, Csehszlovákiában, Lengyelországban, és hazánk után a többi szocialista országot is felkeresik majd az alkotók.

— Mire kíváncsiak elsősorban?

— Tulajdonképpen mindenre, ami a gyerekekkel, az ifjúság életével összefügg — mondja a rendező. — Ez természetesen elég tág területe az életnek, ezért részekre osztottuk a témát a szülőotthontól egészen a szakképzettség megszerzéséig, azaz a felnőtté válásig.

— Sok gyermekfilmet készített már?

— Mint a Moszkvai Filmstúdió munkatársa, a legkülönfélébb témákkal foglalkoztam. Általában dokumentumfilmet készítünk, tudományról, művészetről, sportról... és természetesen a gyerekekről is. Ezt a feladatot mégis különös örömmel vállaltam, mert számomra a valóság feltárása mindennél fontosabb, a valóságot pedig talán semmi sem tükrözi jobban, mint a gyerekek élete.

— Milyen különbséget jelent a rendező számára, ha felnőtt, vagy ha gyerek szereplőkkel dolgozik?

— Lényegében minden különbség a gyerekek egyik nagyszerű tulajdonságából, nevezetesen a kíváncsiságából fakad. Dokumentumfilmről lévén szó, igyekszünk rejtett kamerákkal dolgozni. Igen ám, csakhogy a gyerekek elől elrejteni valamit... ehhez már-már varázslónak kell lenni!

— Milyen közös vonásokat tapasztaltak a gyerekek életével kapcsolatban az eddig bejárt országokban?

— Az állam gondoskodása, támogatása, szeretete igen sokféle formában nyilvánul meg, de — mindenütt létezik!

— Mikor láthatjuk a filmet?

— Körülbelül a jövő év májusában készül el végleges formában. Ekkor adjuk át az egyes országok vöröskereszt szervezeteinek. A bemutatásról, a forgalmazásról azok gondoskodnak.

Cser Gábor

A SZÉPSÉG NEM MINDEN! KANYÓ ÉVA

Bejek Gézáné, a női tornász válogatott edzője mondja:

– Kicsit a színészethez hasonlít a női torna. És színésznőkhöz a lányok...

Kanyó Évára, a KSI tornásznőjére különösképp illik a hasonlat, hiszen ő külsejével is felvehetné a versenyt néhány színházban, filmen látható szépséggel. A torna pontozásos sportág, s mint ilyen, nemcsak a gyakorlatot, hanem az összképet is jutalmazza, ebbe az összképbe pedig a külső is beletartozik. De persze – ez nem minden...

– Mennyit edz naponta?

– Előfordul, hogy délelőtt is, délután is négy órát.

– Nem sajnálja ezt a rengeteg időt, amit társai többsége pihenéssel, szórakozással tölt?

– Ha az ember kitűz egy célt, és el tudja hitetni magával, hogy el is érheti, akkor semmit sem sajnál érte!

Kanyó Éva céljai – különösen a jól sikerült strasbourgi világbajnokság óta, amelyen nagyon értékes negyedik helyezést szerzett a csapat – könnyen kitalálhatók.

– Nyilván, mert az olimpia az álmai netovábbja...

– Szeretnék ott lenni Moszkvában. Addig a sporton kívül csak a tanulás létezik számomra.

– Moszkvában sok jó tornász lesz. Valószínű, itt nem állt meg az álmodozással...

– Valóban nem, de nem is szívesen beszélek többről. Két évvel ezelőtt Győrben Ifjúsági Barátság Versenyt nyertem a gerendán – mert ellenfeleim rontottak. Egy évvel később esélyesként, az első helyen kezdtem a hajrát, de még a dobogóra sem kerültem. Pedig felkészültebb, jobb voltam, mint korábban. Csakhogy akkor, Katowiczében én rontottam... Lehet ezek után jósolni?

Jósolni, azt nem. Tenni, készülni a sikerért viszont annál inkább. S egyelőre úgy tetszik: Évában megvan az akarat.

B. M.

FOTÓ: SZALAY BÉLA

PAJTÁS
KEDVES
ISMERŐS

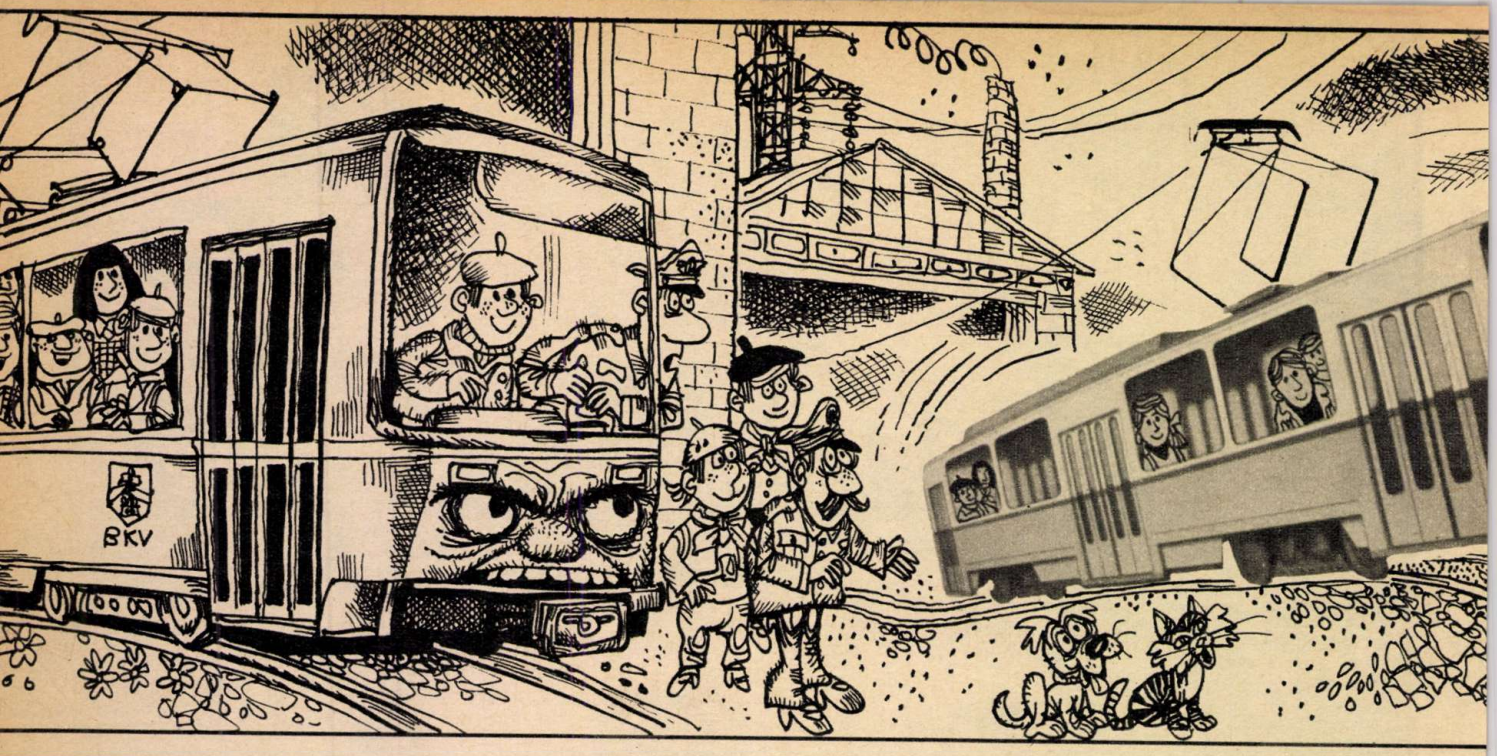

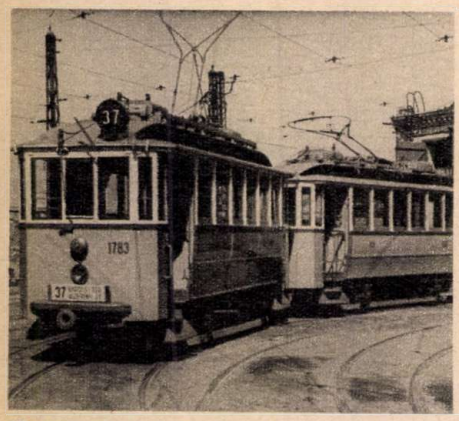

Ikresített régi favázas kocsik

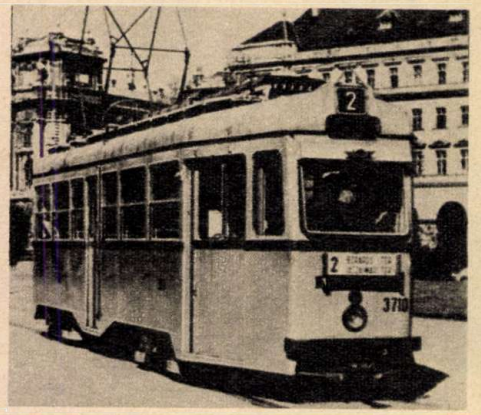

Kísérleti alumínium villamoskocsi

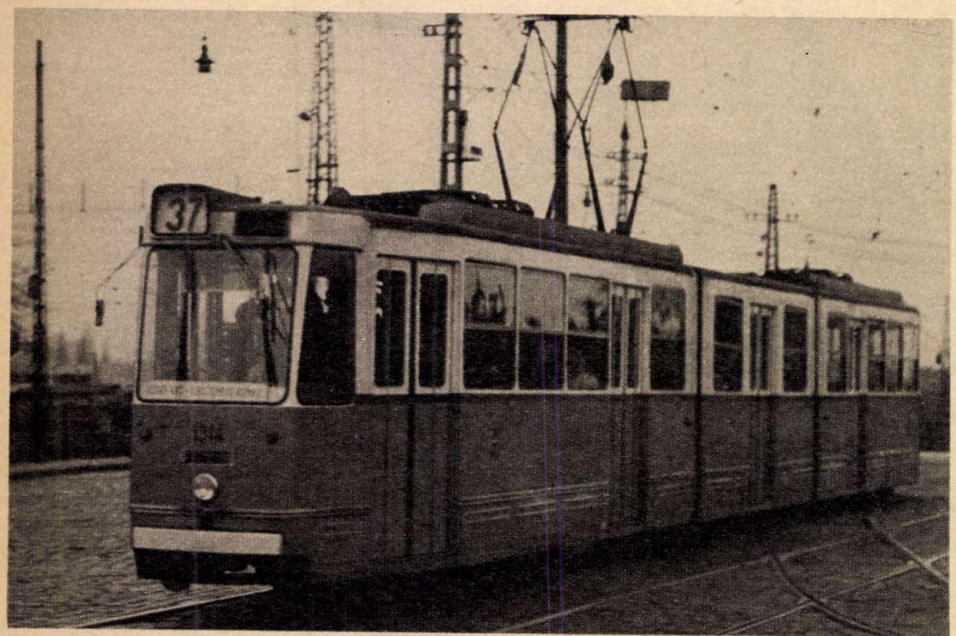

Ganz-MÁVAG nyolctengelyű, korszerű csuklós villamos

Több mint 100 éve, Budapesten elkezdődött egy európai méretű főváros kialakulása. Az omnibusz és a lóvasút már akkor is lassúnak tűnt, és mivel 1882-ben, Berlinben elkészült Európa első közúti villamosvasútja, ennek mintájára építettek Budapesten is egy keskeny nyomtávú próbavasutat. 1887. november 28-án, a Nagykörúton helyezték üzembe. Sikeres kísérletek után, 1888-ban megépítették az első normál nyomtávú villamosvasút vonalat is, amely Európa első városközponti villamosvasútja volt. 1890-ben átadták a forgalomnak az új nagykörúti vonalat a Nyugati pályaudvar és a Boráros tér között. 1898-ban már Budapesten volt Európa legnagyobb, műszaki szempontból legtökéletesebb villamosvasútja. A századfordulón teljesen megszűnt a lóvasút.

A kezdeti időkben kisebb magántársaságok építették a vonalakat, mindegyik társaság természetesen más színűre festette a kocsikat.

A villamosok jelzése — megkülönböztetése — a kezdeti időkben még kör alakú táblán különböző színes ábrákkal történt, később tértek át a számjelzésre. Például a BVV nagykörúti vonala piros tárcsa jelzésű volt, és csak később lett belőle a 6-os. A magánvillamos-rendszer 1911-ben megszűnt, majd 1918-ban a forradalmi kormány az egész budapesti közúti villamosvasutat köz-

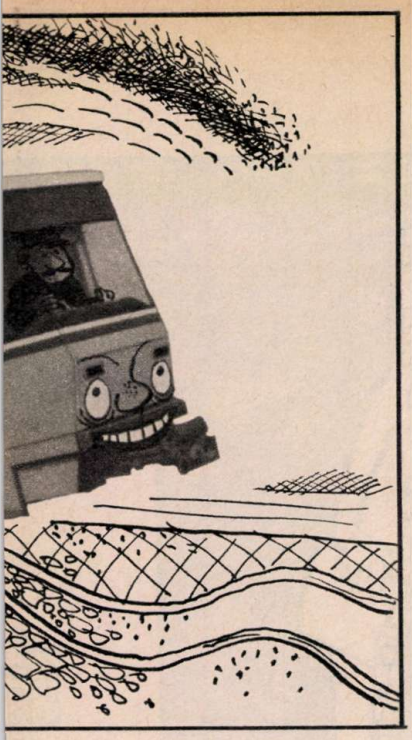

MOST CSUKLIK A CSUKLÓS

tulajdonba vette. 1923-ban a főváros kezelésébe került a közlekedés, és megalakították a Budapest Székesfővárosi Közlekedési Rt-t, a „Beszkártot", mely 1949. dec. 31-ig állt fenn. Napjainkban Budapest egyre növekvő közlekedését, beleértve az autóbuszt, földalattit, metrót, trolibuszt, helyiérdekű vasutat is, a Budapesti Közlekedési Vállalat, a BKV igyekszik megoldani.

A fővárosban jelenleg 204 km hosszú villamosvonalon 1150 motor- és kb. 400 pótkocsi szállítja az évente mintegy 600 millió utast. Annak ellenére, hogy sokan elavultnak tartják a villamosközlekedést, bebizonyosodott, hogy az elkülönített pályán, a nagy sebességgel közlekedő, nagy befogadóképességű kocsik ma is versenyképesek az egyéb korszerű járművekkel.

Ha már korszerűségről esett szó, érdemes áttekintenünk a hazai villamoskocsik fejlődését. A legelső villamosokról csak korabeli fényképek maradtak fenn. Ezek kis befogadóképességű, alsóvezetékes, nyitottperonos kocsik voltak. A forgalom azonban növekedett, és igényelte a nagyobb kocsikat. A nyitott peron a századforduló körüli időszakban eltűnt, és megjelentek a már többször átalakított, de még ma is használatban levő végperonos kocsik. Ezek a kocsik több olyan berendezési tárggyal rendelkeztek, amelyek ma már nem szokásosak, pl.: a leeresztett ablak helyére felhúzható zsalutáblák, függöny, téli—nyári ajtók, gyertyás szükségvilágítás stb.

A középbejáratú kocsik az 1920-as években terjedtek el. Ezek műszaki szempontból korszerűek voltak ugyan, de forgalmi szempontból kevésbé sikerültek. Az első kísérleti csuklós villamost az 1940-es évek elején készítették, de a folytatás elmaradt. Ugyanebben az időben gyártották, és nagy tetszést aratott az új négytengelyes, forgóvázas, 3600-as sorozatú motorkocsi, amely mind műszaki, mind forgalmi szempontból igen nagy előrelépést jelentett. A háború után ezt a típust továbbfejlesztve készült el az UV-motorkocsi több alváltozatban is. A növekvő forgalom azonban ezt is kinőtte, és a csuklós villamos elkészítése került előtérbe. A Ganz-MÁVAG-gyár tervezte és készítette a jelenlegi legkorszerűbb nyolctengelyes, háromrészes, csuklós villamost 1964-ben.

A még forgalomban levő több mint harmincféle ősvillamos gazdaságtalan üzemben tartása miatt célszerű felújítani a járműparkot. A választás a csehszlovákiai CKD-PRAHA gyár korszerű termékére esett, mivel azt a gyár igen nagy sorozatban, olcsón gyártja. 25 szovjet, 9 csehszlovák, 4 NDK és 2 jugoszláv városban már ilyen közlekedik. Néhány jellemzője: modern, megbízható, egyszerű, kiváló menettulajdonságú, nagy gyorsulású, 65 km/h csúcssebességű, három — egymástól független — fékrendszere, kényelmes fűthető utastere, széles ajtói vannak.

A közlekedési feltételeknek megfelelően kialakított T—5C5 típusú első két kocsit még ez év decemberében leszállítják. 1979-ben hetven, majd 1980-ban újabb száz darab T—5C5 típusú villamost szállítanak a BKV részére.

Budapest közlekedésének javítása érdekében a jövő tervei között szerepel a gyors villamos és erre a T—5C5 kiválóan alkalmas, mert akár négy kocsiból álló szerelvényként járatható, megközelítőleg 480 utassal.

Láthatjátok tehát, hogy Budapest sokat szidott, de kedves közlekedési eszköze, a villamos mégsem tűnik el a jövőben, mert megfiatalodva, korszerűbb megjelenési formában újra szállítja Budapest rohanó utasait.

Fekete László

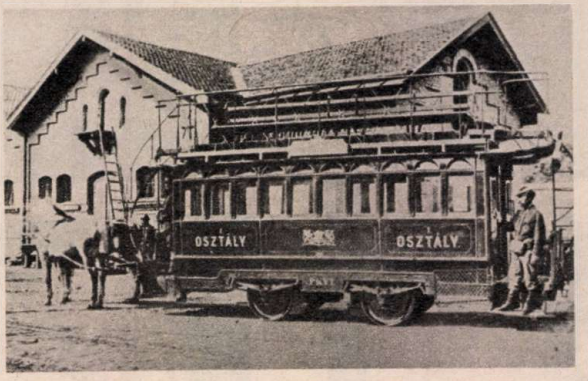

Emeletes lóvasút-kocsi, a villamos őse

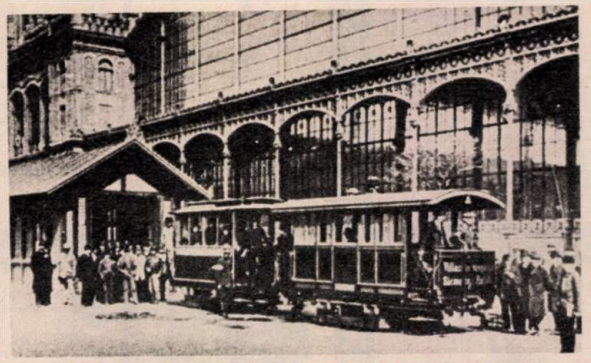

A Nyugati Pályaudvar előtt levő kocsiszín és az első villamoskocsik

Az 1890-es évből való nyári villamoskocsi

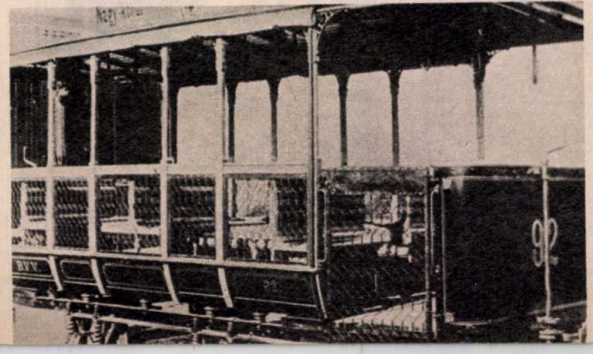

TALÁLÉKONYSÁG

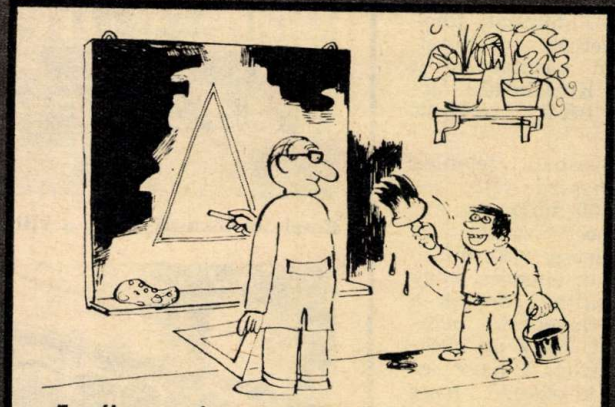

– Tessék nyugodtan szerkeszteni, így biztosan ki fog férni . . .

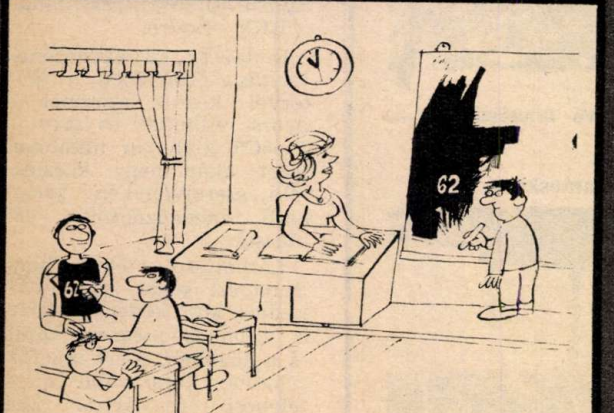

TANULÓPÁR

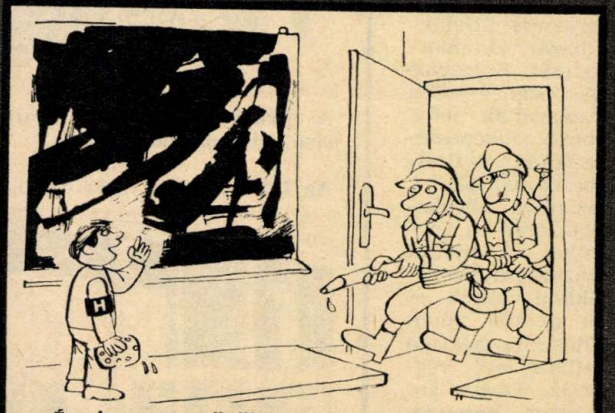

– Én riasztottam önöket, mert egyedül képtelen vagyok lemosni a táblát . . .

TÁBLA

FÖLDES VILMOS RAJZAI

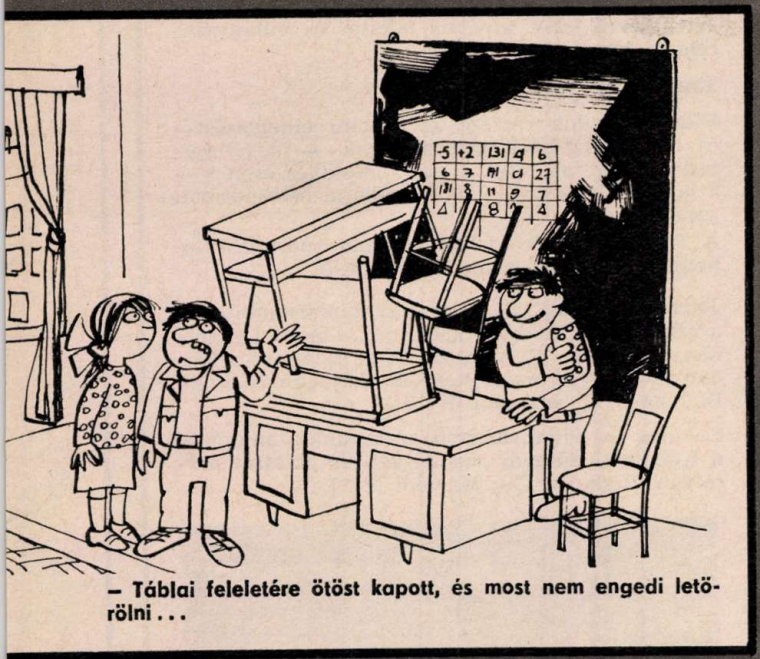

– Táblai feleletére ötöst kapott, és most nem engedi letörölni . . .

– Tetszik tudni, én szobafestőnek készülök . . .

LUSTA FELELŐ

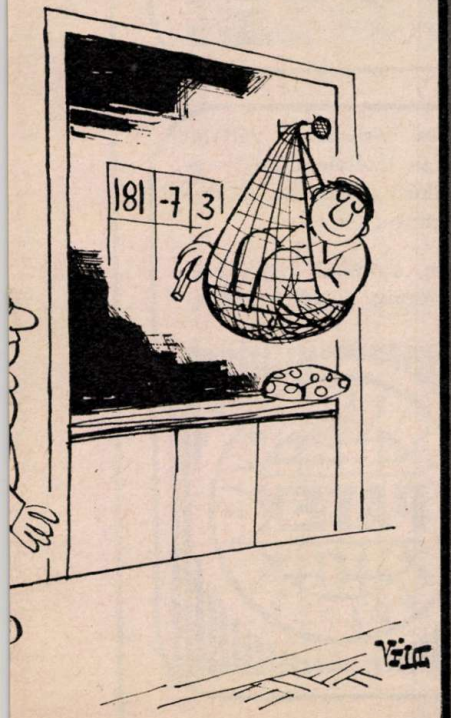

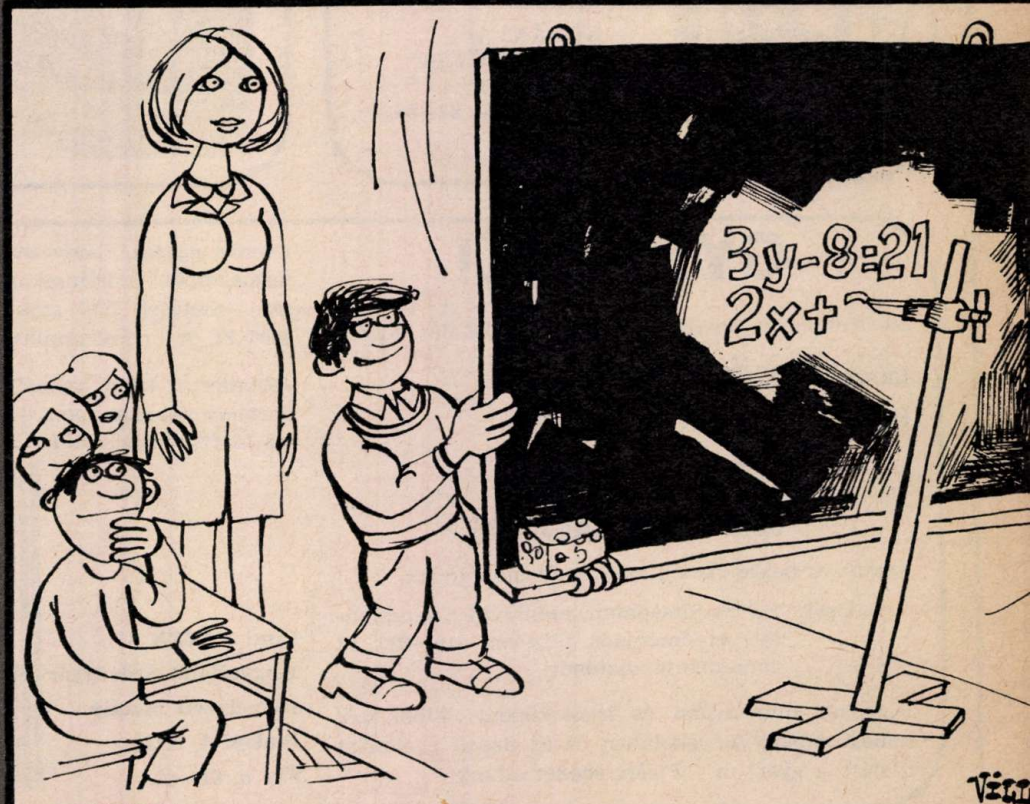

ERŐMŰVÉSZ

VÁR A KŐBÁNYAI TEXTIL!

Általános iskolát végzett leányokat, fiúkat szakmunkástanulónak felveszünk **szövő-fonó** szakmába, 16 éves korig.

Vállalatunk korszerű gépi berendezésekkel rendelkezik (SZTB, Picanol, Saco-Lowell előfonógép, Schweiter automata keresztorsózó gép).

Tanulmányi idő 2 év.

Juttatások:

— tanulási idő alatt havonta tanulmányi eredménytől függően, 350—560 Ft ösztöndíj,
— havonta 500 Ft különélési pótlék,
— térítés nélküli reggeli, ebéd, vacsora,
— ingyenes elhelyezés leányotthonban, illetve kollégiumban,
— térítés nélküli munkaruha,
— **II. éveseknek tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést fizetünk,**
— **fiú tanulóinkat szakmunkásvizsga után segédművezetői munkakörre képezzük ki,**
— továbbtanulási lehetőségről, üzemi szakközépiskolánkban gondoskodunk,
— **vállalatunk termékeiből kedvezményes vásárlási lehetőség,**
— az elméleti tantárgyakban szükség esetén szakképzett pedagógusokkal segítséget nyújtunk.

Jelentkezni lehet a vállalat személyzeti és oktatási osztályán.

TEXTIL KŐBÁNYAI TEXTIL

Címünk:
KŐBÁNYAI TEXTILMŰVEK
Budapest X., Gyömrői út 84—94.
1475

KŐBÁNYAI SÖRGYÁR

FIATALOK, GYERTEK A SÖRIPARBA SZAKMÁT TANULNI!

1978/79-es tanévben általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várjuk **SÖRGYÁRTÓ** szakmunkástanulónak!

Jelentkezni lehet továbbá **lakatos** és **villanyszerelő szakmunkástanulónak** is.

Tanulmányi idő: 3 év.

Vidéki tanulók részére kollégiumi elhelyezésről és teljes ellátásról gondoskodunk. A megállapított ösztöndíjon felül — szerződéskötés esetén — a tanulók havi 250,— Ft társadalmi ösztöndíjban részesülnek.

A fiatalok részére vállalatunknál sportolási lehetőség van hat szakosztályon belül.

Jelentkezni lehet: söripari szakmunkástanulónak, a „Bercsényi Miklós" Szakmunkásképző Intézetben, Budapest X., Maglódi út 4., valamint a Kőbányai Sörgyár személyzeti és oktatási osztályán, Budapest, X., Maglódi út 17.

Lakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak a Kőbányai Sörgyár személyzeti és oktatási osztályán, Budapest X., Maglódi út 17.

GYERTEK!

14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett

lányokat SZÖVŐNEK,
fiúkat VILLANYSZERELŐ,
FORGÁCSOLÓ,
SZERKEZETI LAKATOS

szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Juttatások: 500 Ft társadalmi, ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 410—620 Ft tanulmányi ösztöndíj.

Ingyenes munkaruha és iskolaköpeny. Elhelyezés kollégiumban. Az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére a gyárban 1 Ft-ért ebédet adunk.

Évente egyszer kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből. Szakmunkásvizsga letétele után kereseti lehetőség 5% szakmunkás pótlékkal, 2800—4000 Ft. A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, szombat kivételével bármely munkanapon 8—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

PAMUTTEXTILMŰVEK · PATEX · BUDAPEST

Cím: PATEX
Angyalföldi Szövőgyár
személyzeti osztály
Budapest XIII.,
Fáy u. 81—83.

53. sz. PAMUTIPARI
SZAKMUNKÁSKÉPZŐ
INTÉZET

LÁNYOK FIGYELEM!

Általános iskolát végzett lányokat 2 év alatt **FONÓ** szakmára képezünk ki.
Három nap elméleti oktatás az iskolában, három nap gyakorlati a **PFV Újpesti Cérnagyárában.**

JUTTATÁSOK:

— tanulmányi eredménytől függően a tanulóbér 410—620 Ft;
— ösztöndíj: 500,— Ft;
— ingyenes kollégiumi elhelyezés (lakás és háromszori étkezés);
— tankönyvek, tanszerek;
— munkaköpeny, iskolaköpeny;
— diákbérlet;
— hazautazásnál 50% kedvezmény évente 6 alkalommal.

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazzuk dolgozóinkat, korszerű, új leányotthonunkban szállásról gondoskodunk.
A továbbtanulást segítjük és ösztönözzük.
Kérjük továbbtanulási lapjaitokat 1012 fonó szakmai szám megjelöléssel az alábbi címre küldeni:

PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁR
személyzeti és oktatási osztály
1044 Budapest, Váci út 91.

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT · ÚJPESTI CÉRNAGYÁRA · BUDAPEST-NAGYATAD ·

BUDAPRINT PÁLYÁZAT

III. forduló: BETŰVÁGÁS

Az alábbi rajzon betűk részleteit látod. Ha a betűvágatokat helyesen összeilleszted, egy – a Pamutnyomóipari Vállalatra jellemző – szót kapsz.

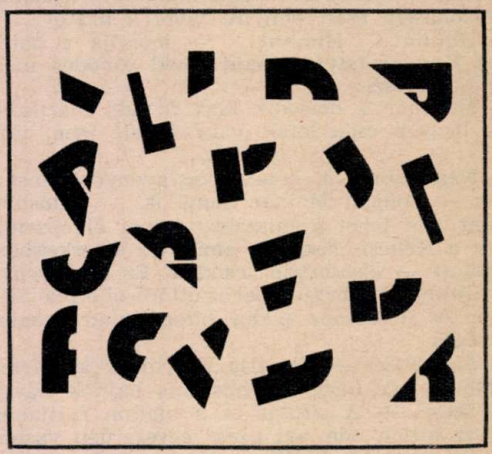

Feladatod a következő:

A betűrészleteket vágd ki, illeszd össze és ragaszd fel egy postai levelezőlapra, melyet az alábbi címre kell beküldeni:

„BUDAPRINT" Pamutnyomóipari Vállalat személyzeti és oktatási főosztály Budapest, 1300

A levelezőlapra írd rá: PÁLYÁZAT! Azt is írd fel, hányadik osztályos tanuló vagy!

Beküldési határidő: **1978. december 7.**

A helyes megfejtést beküldők között 20 nyereményt sorsolunk ki a vállalat termékeiből.

A nyertesek nevét a Pajtásban közöljük, a nyereményeket postán küldjük el.

Figyeld a Pajtás következő számát! A „BUDAPRINT" pályázat utolsó fordulója következik.

A negyedik forduló címe: JÁTÉK A BETŰKKEL!

Felkészült ellenfelek, nagyszerű pályák és sok-sok meglepetés várja az úttörő-olimpia résztvevőit januárban, a Kékestetőn

SASOK

A Mátra mindig gyönyörű, de ilyenkor ősszel, amikor a természet a hosszú álom előtt felölti ünneplőjét, amely a sárga és a barna színek valamennyi árnyalatában pompázik, ilyenkor előfordul, hogy ... semmit sem látsz az egészből.

Köd van. Szerencsére csak az orrodig látsz, mert ebből a látványból ennyi is éppen elég. Még az a jó, hogy a hegy meglehetősen magas, és kidugja a fejét az undok felhőtakaróból.

Fenn a csúcson szikrázik a nap!...

Melegítős csapat csörtet a fák közt, mintegy tovább színezve a természet már említett ünneplőjét. A melegítős csapat hangulata azonban még sohasem esett ennyire távol a lírától...

— Hhhhh!... Hhhhh!... — mondja a hatodikos Koczka István, majd rövid tűnődés után még hozzáteszi:

— Ma már a második kört futjuk, márpedig itt a hegyen csak lefelé vagy felfelé lehet futni...

— Nem mondom, képeslapon gyönyörű lehet a vidék — bólogat Molnár Sanyi is. — Futáshoz viszont alig lehet komiszabb terepet elképzelni.

Ám a Kékesi Sasok — amint ez síberkekben köztudott — elsősorban lesiklók. Ez a versenyszám azonban nem szerepel az úttörő-olimpia műsorán. A sífutáshoz pedig kifogástalan erőnlét szükséges.

— Az kevés! — állapítja meg nagy szakértelemmel Bácsy Laci, a többszörös bajnok Bácsy Rita öccse. — A sífutás és a biatlon rajtjához csak az álljon oda, aki egész egyszerűen vasból van. De ez most mellékes. Mi itt most a szánkóversenyekre készülünk...!

És megborzong. Vérbeli kékesi számára a szánkózás rangon aluli tevékenység. Persze, mint minden vérbeli kékesi, ő is tudja, hogy egyrészt a rang kötelez, az úttörő-olimpián — amelynek országos döntőit éppen itt rendezik 1979. január 27—30-ig! — az elődökhöz méltóan kell szerepelni, ha kell szánkóval is. Másrészt azt is tudja, hogy a versenyszerű szánkózás egyáltalán nem holmi csetlő-botló óvodások vasárnap délutáni passziója. Megfelelő pályán meglepően bokrossá válhat a szelíd jármű, annyira, hogy sokszor már az is bravúrnak számít, ha a hátán tudsz maradni.

Ami persze valamire való eredményhez önmagában kevés. Arról nem is beszélve, hogy ahhoz, hogy gyakorlásképpen minél többször lesuhanj a lejtőn, ugyanannyiszor fel is kell kapaszkodni!...

*

Mészáros István, a Kékesi Sasok edzője, az iskola igazgatója:

— Hogy milyen lesz az olimpia? Nos, a legfontosabbat vállaljuk: hó mindenképpen lesz, ha fel kell mennünk érte az égbe, akkor is! Természetesen gondoskodunk arról, hogy a résztvevők kellemesen töltsék szabad idejüket is. A gyöngyösi iskolák úttörőcsapatai már hosszabb ideje lázasan készülnek, hogy vidám játékokkal, közös kirándulásokkal, műsorokkal és ajándékokkal tegyék emlékezetessé az itt töltött napokat. De nem beszélek ezekről részletesebben. Hol marad akkor a meglepetés...?!

Cser Gábor

Hónak még nyoma sincs, de ez egyáltalán nem zavarja a Kékesi Sasok felkészülését. A sífutáshoz, a biatlon versenyekhez és a szánkózáshoz szükséges erőt és technikát a jelek szerint szárazon is el lehet sajátítani

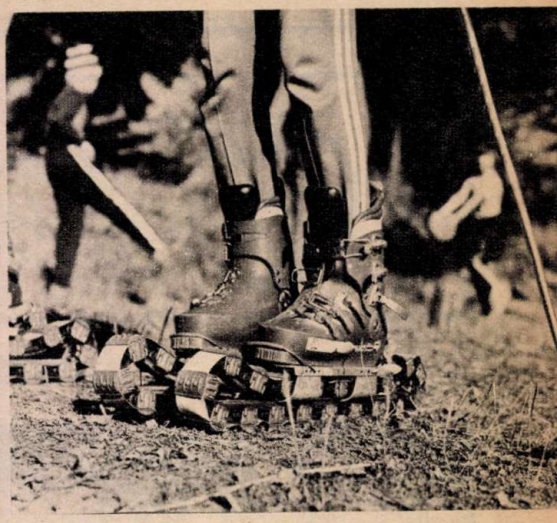

FOTÓ: Wágner Margit

MELEGÍTŐBEN

JÖVŐ HÉTEN, GYERMEKKÖNYVHÉT

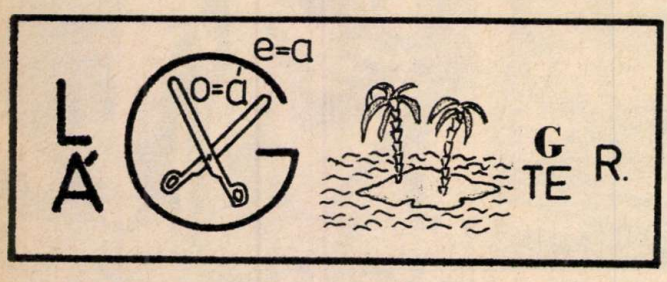

KI ÍRTA? Egy népszerű író izgalmas regényének címét rejtettük el betűrejtvényünkben. Ha megfejted, írójának neve rögtön eszedbe jut.

HÁNY KÜLÖNBSÉGET vettél észre a két felvétel között?

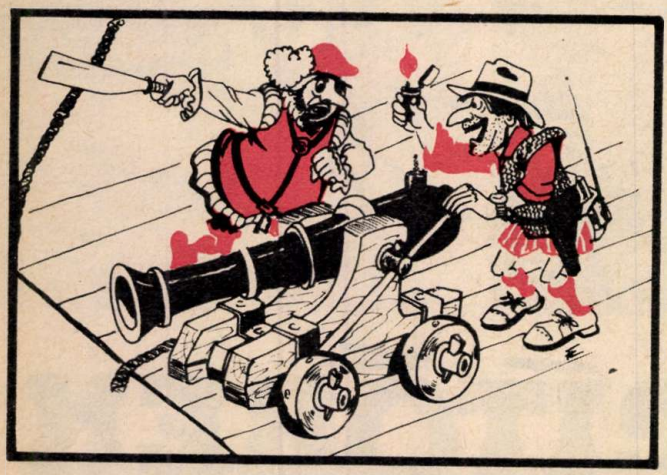

DÉKÁNY ANDRÁS „Az óceán császára" című ifjúsági regényében sok szó esik a kalózokról. Ezen a rajzon nyolc olyan tárgy szerepel, amely nem illik ebbe a korba. Melyek ezek?

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A ? könyvkiadó pályázatot hirdet úttörőknek és kisdobosoknak, csapatoknak és rajoknak. (A kiadó nevét nektek kell kitalálnotok!) A pályázat célja, hogy még jobban megismerjétek lakóhelyetek irodalmi hagyományait, összegyűjtsétek falutok, városotok, megyétek irodalmi emlékeit; találkozzatok kortárs írókkal.

Keressétek fel a legközelebbi irodalmi múzeumot, emlékhelyet, vagy irodalmi folyóirat szerkesztőségét. Irodalmi expedíciótokról készítsetek rajzos, fényképes naplót, riportot, vagy beszámolót! Pályázni lehet az alábbi témákkal:

1. Legkedvesebb regény(mese)hősöm. Mutassátok be kedvenc irodalmi hősötöket, írjátok le, miért szerettétek meg, s miért szeretnétek rá hasonlítani?
2. Közelünkben él(t) és alkotott. Kutassátok fel olyan író (rövid) életrajzát, munkásságának legfontosabb adatait, aki környéketeken élt, vagy él!
3. Névadónk. Azok a csapatok, amelyeknek névadója irodalmi személy, készítsenek forgatókönyvet egy ünnepélyes megemlékezéshez; mutassák be névadójukat és műveit. Írásaitok terjedelme 4—10 oldal lehet. **Pályázataitokat 1979. március 1-ig küldjétek be a Gyermek- és Ifjúsági Könyvszolgálat címére** (1073 Budapest, Lenin krt. 9—11.) Tüntessétek fel: saját vagy csapatotok (rajotok) nevét, címét, a pályázatot készítők életkorát.

Eredményt a Gyermekek Nemzetközi Évében, 1979. április 2-án, a Nemzetközi Gyermekkönyvnapon hirdetünk. Külön értékeljük a kisdobosok és külön az úttörők munkáját. Minden témakör I—II—III. helyezettjének 150 kötetes kiskönyvtárat, és a további tíz—tíz helyezettnek pedig értékes könyvjutalmat adunk. A díjakat postán küldjük el.

Gyermekkönyvhét Országos Szervező Bizottsága

D	A	M	R	A	H	A
L	Y	Ā	T	Z	S	O
N	N	I	S	Z	D	Ú

MI A CÍME?: „Alec felállt, és megnézte a kezében tartott tárgyat. Egy konzervdoboz, pontosabban egy új címkével ellátott söröskonzerv volt. El akarta dobni, aztán mégis meggondolta magát. Valami furcsa rajta. Nem volt felbontva, mégis olyan könnyűnek érezte, mintha üres lenne. Hogyan lehetséges ez? Egy lezárt konzerv, mégis üres? Igazán titokzatos, mint a krimikben a ‚bezárt szoba rejtélye'."

Robert Leeson regényének egyik részletét olvashattátok. Nézzétek meg figyelmesen a betűrejtvényt, s egy kis leleményességgel rájöttök a könyv címére.

Töprengőnkben ezúttal könyvek között kalandozunk. December 4–9-ig ugyanis ünnepi gyermekkönyvhét lesz. A megfejtéseket szerkesztőségünk címére küldjétek. Beküldési határidő: 1979. január 10. A helyes megfejtést beküldők között tíz dedikált – vagyis az író és a grafikus által aláírt – kötetet, és még további húsz, népszerű regényt sorsolunk ki.

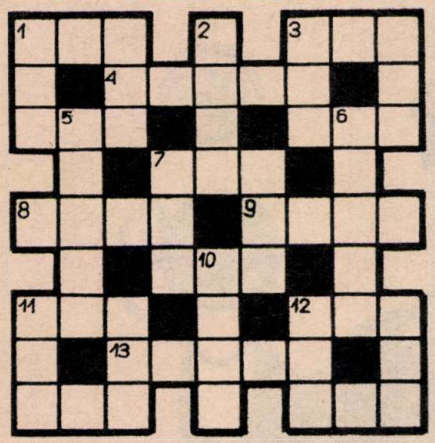

KÖLTŐK — KÖLTEMÉNYEK: Egy kissé szokatlanabb, de könnyebb keresztrejtvénnyel jelentkezünk most. Benne négy olyan költő nevét találod meg, akinek a gyermekek számára írt verseit a ..... Kiadó is megjelentette. Megfejtésül ezt a négy nevet küldd be.

VÍZSZINTES: 1. A forradalom költője a század elején. 3. Becézett női név. 4. Az ember megosztja vele örömét, gondját, baját. — A bal oldali 3. vízszintes kockába, amelyek középsőjében az 5-ös szám áll, e három betűt írd: É, C, L. — A jobb oldali 3 vízszintes kockába (a 6-os számnál) ezt a szót: TAT (hajófar). 7. Nagyon régi. **8. Híres író, verseket is írt a gyerekek számára.** 9. IV. Béla király ebbe a dalmáciai városba menekült a tatárok elől. — A 10-es-nél levő 3 vízszintes kockába ezt a három betűt írd be: Z. E. N. 11. Kicsoda az az ember? 12. Kettőzve: Öregasszony csúfneve. **13. Szép gyermekversek írójának utóneve (Kiss).** — A bal oldali alsó 3 kockába az INT szót írd be visszafelé. — A jobb oldali három kockába ezt: URA.

FÜGGŐLEGES: 1. Az ABC két betűje, kiejtve. 2. Papírra vetett sorok. 3. Helyhatározó. — A jobb oldali felső 3 függőleges kockába ezt írd: IRT. 5. Fejér megyei faluba való. **6. A múlt században élt nagy költő.** 7. Akkor mondjuk, amikor ráismerünk valakire. — A 9-es-nél levő három függőleges kockába ezt írd: INT. 10. Ma is működő tűzhányó. 11. Vizet ad. — A 13-asnál levő 3. függőlegesbe: Ő. D. I. 12. Gépkocsi márka. — A bal oldali alsó 3 függőleges kockába: A. B. A.

N	N	A	N	T
H	E	É	Ē	J
R:	Á	A.	I	G
T	R	O	Ó	G
D	S	Y	E	B

VÍZENÉLŐKRŐL szól az a könyv, amelynek a címét és írójának nevét rejtvényünkbe rejtettük el. Ha a csillaggal jelölt betűtől indultok el és a lóugrás szerint haladtok előre (a ponttal jelzett betűig) megtudjátok a titkot.

SOROZATOK. Népszerű ifjúsági sorozatok közül háromnak a nevét rejtettük el rejtvényünkben. Ha a rajzon látható könyveket helyes sorrendben rakjátok, a rájuk írt betűkből megtudjátok melyek ezek.

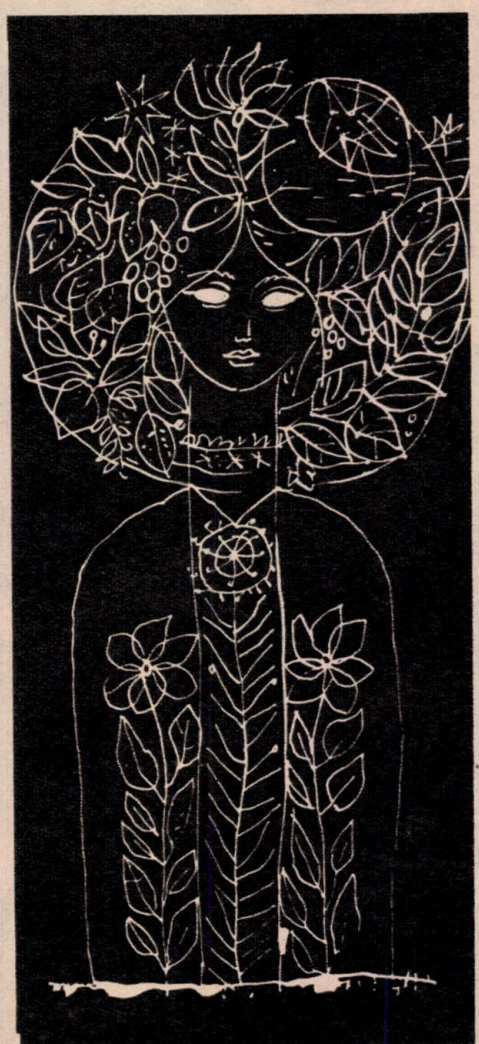

ISMERT GRAFIKUS rajzát láthatjátok. Ő tervezte a gyermekkönyvhét szép plakátját is.
1. Reich Károly
x. Würtz Ádám
2. Kass János

NYERTESEK

A 30. szám rejtvényeinek megfejtéséért könyvutalványt kapnak: Padányi Eszter, Budapest; Karsza Sándor, Tóth Tímea, Alsózsolca; Almási Ildikó, Pocsaj; Boros Edit, Gyömrő; Bettenbuch Tünde, Balassagyarmat; Csik Tünde, Tatabánya; Elekes Edit, Csorvás; Hüttner Csilla, Békés; Leitheizer Katalin, Harta; Letenyei Éva, Nyergesújfalu; Mészáros Ilona, Perkupa; Németh István, Lovasberény; Priskin Márta, Gyula; Prucser Eszter, Pécs; Sántha Hajnalka, Szentendre; Szikora Ibolya, Klárafalva; Szőke Anikó, Kiskunhalas; Stippinger Anna, Sopron; Varga Péter, Nyírtass.

A 33. SZÁM MEGFEJTÉSEI

Tíz bejárat: bal felső, jobb alsó. **Három fotó:** Árpád-híd. **Négy könyvrészlet:** magyar—orosz szótár, helyesírási szótár, vasúti menetrend, irányítószám jegyzék. **Bélyeg:** 1968. **Hány különbség:** 8. **A hangyák:** 1. ő egy akrobata volt, 2. én vagyok a királynő, 3. fussatok, 4. mit fizetek, 5. nekem van, 6. én nem szeretem, 7. nem tudnátok vigyázni, 8. én mondtam. **Keresztrejtvény:** Északi, Akadémia, Kémia, Festés, Orosz nyelvtan, Költő.

m F C
O R

BETŰREJTVÉNYÜNKBEN egy magyar író, újságíró, régész nevét rejtettük el. Ha megfejtettétek, azt is megtudjátok, melyik könyvkiadó az, amely az ünnepi könyvhetet rendezi.

APU, ADJ EGY HUSZAST!

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

Az zsebpénz a család anyagi eszközeinek az a része, amely többé-kevésbé fondorlatos módon a birtokunkba vándorol. Mennyiségére nézve két szélsőséges véleménnyel találkozhatunk leggyakrabban. Az egyik szerint ez már kész röhej, ezeknek a kölköknek már az isten pénze is kevés. Talán mondanunk sem kell, hogy ez a szülők véleménye.

A másik szerint ez már csakugyan kész röhej, a szűkmarkú szülők túlkapásai miatt az ember egy lyukas garas nélkül bolyong a világban. Ez viszont a tanulóifjúság álláspontja.

A két ellentétes véleménynek egyetlen közös hibája van, mint általában a szélsőséges nézeteknek: hogy egyik sem igaz. Ennek bizonyítására példákkal is szolgálhatunk.

A SZÜLŐ PANASZA

— Megáll az eszem! — bizonygatja Dőry Sándor esztergályos. — A fiam alig 12 éves, de olyan égbekiáltó nyugalommal és természetességgel veti oda hetente legalább kétszer, hogy „Apu, adj egy húszast!", mintha azt közölné, hogy odakint fúj a szél. Igyekszem átvenni a modorát és hasonló nyugalommal megkérdezem, hogy mi a fészkes fenének neked egy húszas, mire csodálkozva néz, mint akit teljesen mellbevág az ilyen akadékoskodás. Aztán fáradtan sóhajt, egye fene, ha egyszer mindent meg kell magyarázni, hát legyen. „Mert nincs egy vasam sem!" — mondja végül, és fürkészve néz, hogy átérzem-e kilátástalan helyzetét. Természetesen átérzem, és adok egy húszast. De hát kérdem én, hová vezet mindez? Hiszen ezeknek a gyerekeknek fogalmuk sincs a pénz értékéről...! Adj egy húszast. Nagyon jó. A szemünk láttára nő fel egy léha, felelőtlen generáció...

A „VÁDLOTT" VALLOMÁSA

— Áh, reménytelen dolog ez! — állapítja meg a 13 éves Szabó Laci Mátyásföldről. — A szüleim azt hiszik, hogy egy nyamvadt húszassal egész életemre dúsgazdaggá tettek. Ráadásul úgy adják oda, mintha a fejük alól rántanám ki a kispárnát. Holott mindössze számolni kell. Az ember jön az edzésről, szomjazik, mint egy teve. Iszik egy kólát, bekap egy szelet csokit... volt húszas, nincs húszas. Pedig még újságot is kellene venni, valami klassz matricát, rágógumit, meg kellene nézni egy csomó jó filmet... de hát minek soroljam? És akkor még elvárják, hogy megtanuljam beosztani a pénzt, hogy ne szórjam két marékkal, mint valami szultán. Csakhogy kérdem én, mit lehet beosztani húsz, azaz húsz forinton...?

Úgy tűnik, semmivel sem lettünk okosabbak, bízzuk hát a sorsra a választ. Magát a sorsot egy körúti bazár mellett lestük meg.

Ambrus Mónika, hetedikes:

— Rágógumit kérek! — hajol a kis ablakhoz, és letesz egy húszast.

— Mennyit...?

— Amennyi belefér! — vágja rá Mónika.

Kovács Etelka nyolcadikos, szintén egy húszassal érkezik. Valami csecsebecsét az öcskösnek... egy Boney M.-matricát... köszöni, mást nem kér.

— De hiszen van még egy tízesed!

— Hát persze. Most elmegyek moziba, aztán a maradék pár forintot félreteszem. Már összegyűlt vagy kétszáz. Tetszik tudni, karácsony jön, meg minden...

Hát tessék, bárki eldöntheti, hogy húsz forint mennyi pénz: sok vagy kevés...?

Cser Gábor

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
Dr. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 72 Ft
I. félévre 40 Ft
II. félévre 32 Ft

78.3222 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

AZ INDIÁN DOSSZIÉ 10

78/36

XXXIII. ÉVF. • 1978. DEC. 7. • ÁRA: 2,– Ft

PAJTÁS

FOTÓ: KARASZ LAJOS

**Aki az új iskolát tervezte,
annak tetszett,
hogy a gyerekek az iskola előtt
összeverődve zsibonganak,
padokat tervezett nekik**

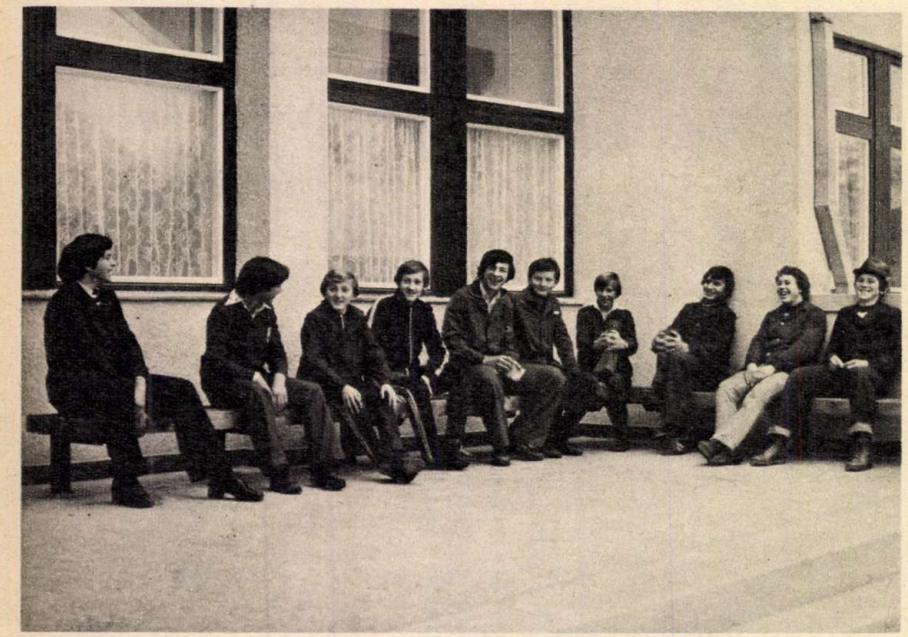

A RÉGI HELYETT

Először örültünk, hogy kidőlt az iskolánk fala — nevet rám Gera Feri. — A Petőfi raj kiléphetett a falon át az utcára. Jó játék volt, de aztán áramtalanítani kellett az egész épületet, se vetítés, se magnó, semmi. Az úttörőszobánkba a tanárok költöztek be, vándorlás egyik szükségteremből a másikba...

Jászszentlászlón mindig nehéz körülmények között tanultak a gyerekek, nagy létszámú osztályok váltották egymást. Amikor az egyik öreg iskolát ki kellett üríteni, kétségbeejtő lett a helyzet. Épült ugyan az új iskola, de most aztán gyorsan kellett.

— Amikor benéztem az osztályterembe a leomlott falon át — emlékezik vissza Csillag Imre, az építőbrigád vezetője —, azt mondtam magamban, ha sehol sem lesz anyag, ide akkor is kell. Ha nincs anyaghiány, ennyi társadalmi munkás se-

**A régi iskolát hiába
tatarozgatták, javítgatták,
a poriadó vályogfalat
nem tartotta össze
se a vakolat,
se a szükség**

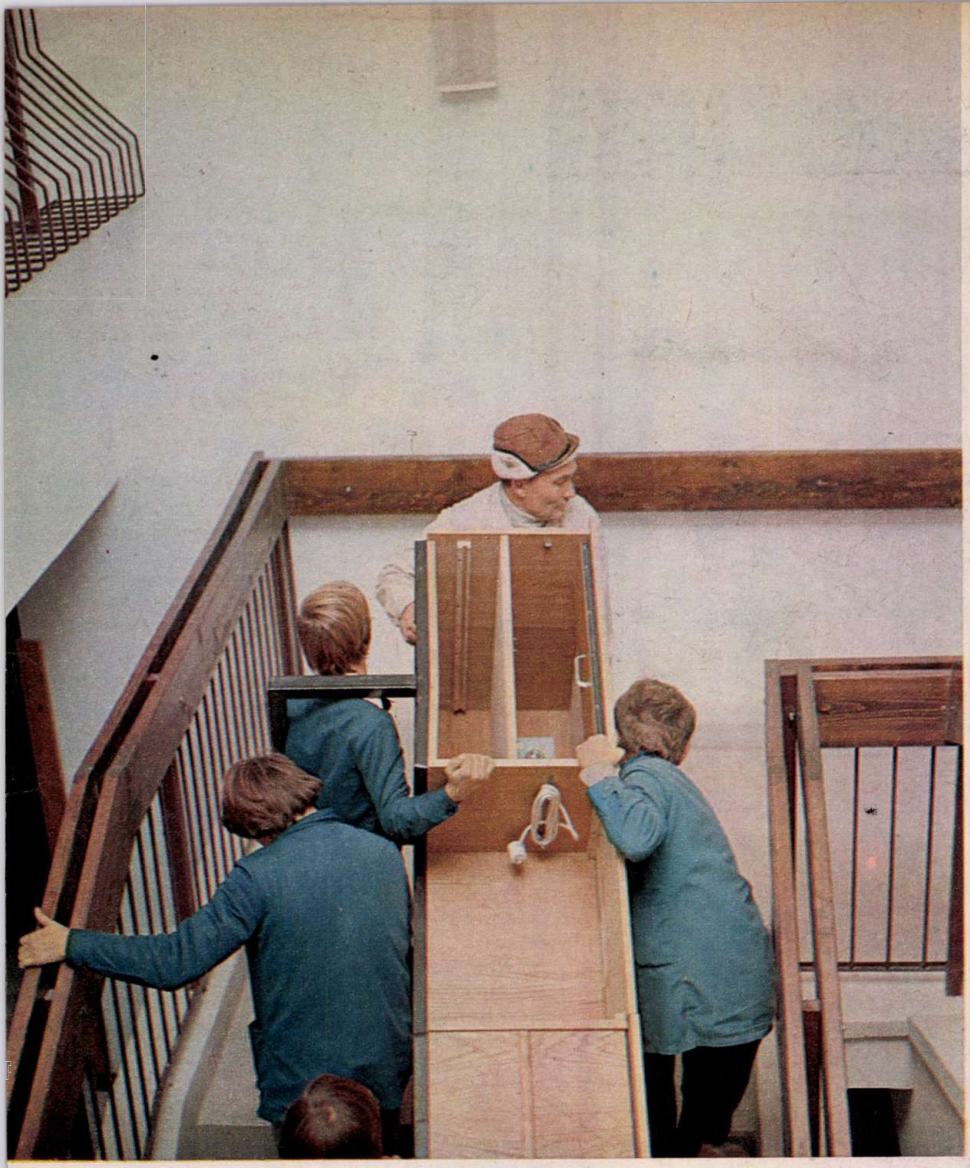

gítségével egy fél évvel hamarabb végezhettünk volna. Csak a betongerendákra három hónapot kellett várnunk.

— A gyerekeknek nagyon tetszik az új iskola.

— Nekem is. Tudtommal ilyet még nem építettek az országban. Még most is itt vagyunk, szépítgetjük, nehogy azt mondják majd a gyerekek, ennél szebbet is építhettünk volna. Van ebben az új iskolában fantázia!

— Látja — int a szemével egy fiatal tanárnő felé, aki a gyerekekkel együtt a földrajz szertár kincseit cipeli —, milyen boldogan költözködnek!

Az épületet átadták, de a brigád még mindig hozott néhány díszítő csőrózsát, még keres simítani, rendezgetni valót.

A termelőszövetkezet építőbrigádját harmincöt éve alapította Csillag Imre. Bejárták az országot, gyárakat, istállókat, szárítókat, mindent építettek, de ez az iskola nagyon a szívükhöz nőtt.

Jankó Lászlóné, csapatvezető a gyerekeket dicséri. A nyolcadikosok vállalták a legtöbbet, de a kisebbek közül Péter Ferenc, Gera Ferenc, Sallai Béla, Tapodi Antal külön is dicséretet érdemel. Tereprendezésben, bútorszállításban, takarításban mindenki segített. A szülők „brigádvezetője" Seres Lajos volt. Aki nem tudott fizikai munkát vállalni, pénzzel járult hozzá az építkezéshez. A megyei tanácstól 5 milliót kapott a község, de az iskola 8 és fél millióba került. Segítettek a környék üzemei, termelőszövetkezetei ... A tanárok is.

— A szép, tágas előtérben lehet majd csapatösszejövetelt rendezni, akár esik, akár fúj ... — lelkesedik a csapatvezető, aztán fürkészve rámnéz, mintha mondaná: „ez az ember talán el sem tudja képzelni, hogy egy úttörőcsapat képtelen összejönni, ha megered az eső". — Úttörőszobánk ugyan egyelőre nem lesz, de minden osztálynak van saját terme és az iskolarádió is működik már. Az úttörőtanács tagjaira, Szabó Csillára, Csóri Editre, Tarjáni Piroskára, Balla Mónikára számítok elsősorban az úttörőmunka szervezésében. Szóval új iskolában, új lehetőségek mellett, új terveket szövünk.

Ma még iskolanéző csoportok, cipekedő gyerekek, munkálkodó felnőttek sürögnek-forognak, beszélgetnek a folyosón. Holnap nyolckor — először — becsengetnek a jászszentlászlói új iskolában.

Gebri Antal
Fotó: Wagner Margit

Végre eljöttek a boldog, kacagással, cipekedéssel, „fogd meggel" fűszerezett honfoglaló napok

Új a lépcső, új a fal, új a korlát és új a tágas, világos előcsarnok vidám visszhangja is

GABRIELLA EGY ÁTSÍRT, ÁTVIRRASZTOTT ÉJSZAKA UTÁN TOLLAT FOGOTT, ZAKLATOTT LÉLEKKEL ÍRNI KEZDETT. VALÓSÁGGAL BELEKIÁLTOTTA A VILÁGBA:

ENGEM NEM SZERET SENKI!

A Jakabszállásról érkezett levelet többször is elolvastam. Íróját személyesen ismerem, régebben már beszélgettem vele. Úgy tudtam róla, hogy iskolájának, úttörőcsapatának vezéregyéniségei közé tartozik. Rejtély volt előttem, hogy a tizennégy éves lány miként jutott el addig az érzésig, hogy őt nem szereti senki.

— Az embernek vannak rossz napjai. Ilyenkor elhamarkodottan ítél — mondtam, amikor felkerestem.

Deák Gabi arca árnyalattal fehérebb lett.

— Én most is megismétlem, amit leírtam.

ERIKA JÖTT ÉS GYŐZÖTT

Gabi elmesélte, hogy az említett éjszakán megpróbálta végiggondolni egész eddigi életét, a két és fél évet, amit jelenlegi osztálytársaival töltött el. Tudta magáról, hogy „nagy a szája", hogy néha többet vitatkozik a szükségesnél, de azt is, hogy ő sohasem egyéni bajai miatt, hanem másokért veszekszik. Bármikor, bárkinek segít. Sokat tett azért, hogy az iskola udvarán álló öreg buszból kényelmes csapatotthon, szép őrsi búvóhely váljon. Azt hitte, hogy erényei mellett eltörpülnek esetleges gyengéi, és akkor... Szabadkai Erika szeptember elején érkezett az osztályba. Még jóformán meg se melegedett a padban, amikor a Kica őrs Gabit leszavazva, őt választotta vezetőjévé.

— Erika csak egy szavazattal kapott többet, mint én. A gyerekek hamarosan visszavették tőle a megbízatást, mert nem ismerte a helyi szokásokat, és rám bízták az őrs irányítását, de a „pofont", amit kaptam, nem tudtam könnyen feledni. Ráadásul lépten-nyomon éreztették velem, hogy én „tanárgyerek" vagyok, és akkor is kötözködtek, amikor az érdekükben cselekedtem. Úttörőtanácsülésen például szóvá tettem, hogy az egyik fiú állandóan zaklatja a bejáró lányokat, amikor meglátja, hogy jön az autóbuszuk, kiborítja táskájukat, testnevelési csomagjukat. Az illetőt figyelmeztetésben részesítették, ő pedig tudtomra adta, hogy utál. Osztálytársaim finomabban fogalmaztak: „Kibírhatatlan vagy" — mondogatták, amikor a Népfront Szakszövetkezet szőlőjében dolgoztunk. A lányok szemében most azért vagyok rossz, mert a túlzott költekezés ellen emeltem szót. Azt javasoltam, hogy a nyolcadikos ballagáson úttörő-egyenruhában vegyünk részt.

— Gábris valóban elviselhetetlen volt a szüret idején, pedig társai akkor köszönetet érdemeltek volna. Amikor megtudták, hogy Gabi két napig nem lehet velük, mert nagyanyját gyászolja, felajánlották: helyette is dolgoznak, pénzüket megosztották vele — elevenítette fel az októberi napokat Juhász Rózsa, az úttörőcsapat vezetője. Szereti, jobb kezének tekinti, nyílt beszédéért dicséri, de a felesleges szájaskodástól óva inti.

Szalai Ottília, a nyolcadikosok osztályfőnöke szerint Gabi vihart kavaró egyéniség és ígéretes tehetség.

— Én a pedagógus-gyerekeket a hátrányos helyzetűek közé sorolom. Dupla energiával kell tanulniuk, hogy újra és újra bizonyítsanak. Gabi esetében viszont senki sem vonja kétségbe, hogy megérdemli a jó

ENGEM NEM SZERET SENKI!

jegyeket. A mai irodalomórán például színházi kritikát írtunk és a többiek az ő dolgozatát javasolták első helyre. Én is alapos munkának tartom, de Kecső Erika írását elébe helyeztem, mert egy árnyalattal színesebb, mint az övé. Gabi törekvő, csak az a baja, hogy mindenkit a saját képére szeretne átformálni.

AMI A SZÍVÉN, AZ A SZÁJÁN

Ezt Kecső Erika, a Kica őrs rendkívüli összejövetelén mondta Deák Gabiról.

Gabi nem csinált titkot leveléből, az őrs tagjai előtt olvastatta föl, hadd tudják, hogy mi fáj neki. A Kajla őrsből is meghívott négy lányt. Talán azért, mert a lelke mélyén azt kívánta, hogy kimondják: „Szeretünk, Gabi!" Az áhított szó helyett azonban szemrehányás következett.

— Gabi őszinteségével nincs baj, csak a hangjával. Az őrsben pénztárt létesítettünk, ahová a csúnya beszédért kell fizetni. Ha a láda régebben kerül forgalomba, Gabi forintjaival telt volna meg — vélekedett Tombácz Andrea.

— Velem is többször kiabált — csatlakozott Kothencz Zoli. — Vajon akkor is így hangoskodna, ha...

— Az osztályban másik „tanárgyerek" is van — vágott közbe Gabi. — Ő bárkit lehülyézhet, mégse szóltok rá.

— Csakhogy ő nem fölényeskedik.

Borbély Erika a Kajla őrs vezetője, Gabihoz fordult:

— Te azt várod tőlünk, hogy figyelmesebbek legyünk veled szemben. Mi is ezt kérjük tőled. A szüreten sem kaptunk volna hajba, ha végighallgatsz bennünket, odahívod Satyát, aki tudta, hogy hány puttony szőlőt szedett a brigádunk. El kell ismerni, hogy a Kica őrs jól dolgozott. De a miénk se kullogott az utolsók között. Emlékezz csak a klubdélutánra! Inkább azért versengjünk, hogy ki szervez jobb játékot!

Sötétedett. A társaság tagjai lassan elindultak hazafelé. Csak az orgoványi tanyavilágban lakó Baráth Bálint és Gabi topogott mellettünk, kocsira várva.

— Jó, hogy beszélgettünk. Nem nagyon ismerem az itteni dolgokat, új fiú vagyok az osztályban. Csak azt tudom, hogy Gabihoz bármikor fordulhatok, segít a tanulásban.

A lányra pillantottam. Gabi szeme csillogott. Az arcán végiggördülő könnyeket azonban nem a fájdalom, hanem a feszültségoldó megkönnyebbülés csalta elő.

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor

ZSIBONGÓ

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

TORNATEREM. A Pest megyei Csemő községben tornatermet avattak. A helyi általános iskolások testnevelését szolgáló korszerű csarnokhoz öltözőket, mosdókat és orvosi rendelőt is építettek. A lakosság társadalmi munkájának értéke több mint háromszázezer forint.

MILLIÓ KARÁCSONYFADÍSZ. A Győr-Sopron megyei Vegyesipari Vállalat soproni üvegtechnikai üzemében több mint egymillió színes, karácsonyfára való üvegdíszt gyártottak, és rövidesen az utolsó 200 ezres szállítmány is a boltokba kerül. Az üzem ifjúsági brigádjai vállalták, hogy társadalmi munkában elkészítik a parlamenti fenyőfa díszeit is. Ezek méretei nagyobbak az átlagosnál, 250 darab üvegdísz szükséges, hogy csillogjon-villogjon az úttörők parlamenti fenyőfája.

GYERMEKKÖNYVTÁR ÚJPALOTÁN. Az újpalotai lakótelepen a Hartyán-közi Általános Iskolában működik a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár legújabb gyermekkönyvtára. A lakótelepi gyerekek hétezer könyv és negyvenkilencféle újság, folyóirat közül választhatnak. A könyvtár segítséget nyújt az iskolásoknak a kötelező irodalom olvasásában is.

MÉZGA GÉZA ÚJRA A TV-BEN! Két év óta rajzolnak, terveznek, készül a szöveg és a kísérőzene: Mézga Géza visszatér a televízió műsorába! A harmadik Mézga-sorozatban is — az előző kettőhöz hasonlóan — Romhányi József az alapötletek ihletője és a szöveg írója, a zeneszerző pedig Deák Tamás. Mézga Géza mellett Paula, Kriszta, Aladár és Máris szomszéd is ott lesz az — eddigiekhez hasonlóan, egyenként 26 percesre tervezett — epizódok hősei között. A rajzológárda összefüggő történetet visz filmre. A világutazás során új mellékszereplők is bemutatkoznak, így többek között norvég sarkkutatók, hindu fakírok, zsoldos kiképzők, gengszterek és indiánok.

ÚJJÁSZÜLETIK AZ ÁLLATKERT NAGY TAVA. Ideiglenes szállásokra költöztették át az Állatkert nagy tavának vízimadarait. Az úszórécék, ludak kedvelt tartózkodási helyét, a tó madárszigetét felújítják, és szökőkutat építenek rajta. A vízesés megindításával gondoskodnak a tó vizének állandó felfrissítéséről, hogy a vízimadarak és a tavon gyakran vendégeskedő egyéb madárfajoknak kedvező életfeltételeket teremtsenek.

SZÍNESFILM A FAFARAGÁSRÓL. A miskolci Herman Ottó Múzeum dolgozói a Bükk-hegységben levő Répáshuta szlovák nemzetiségi községben a fafaragásról készítettek néprajzi színes filmet. A ma már kihalóban levő mesterséget szüleitől tanulta Horváth Lajos idős erdőmunkás is, aki most, a múzeum felkérésére, még egyszer elkészítette a hagyományos eszközöket. Többek között „megfaragta" a szarvasmarhák igázására használt jármot és a falusi háztartásokban egykor nélkülözhetetlen eszközöket. Az egyes munkafolyamatokat is filmre vették.

NÉPI GYERMEKJÁTÉKKIÁLLÍTÁS. Kelet-európai gyermekek játékaiból nyílt kiállítás Ózdon, a Liszt Ferenc Művelődési Központ kisgalériájában. A fiatal népművészek stúdiója fából, textilből, háncsból és fémből készült népi gyermekjátékokat mutat be. A kiállítás egyik célja, hogy a mai gyerekek ötleteit és alkotókészségét is felhasználják az újabb játékok készítésekor.

BARÁTAINK KÖSZÖNTÉSE

December 13-án ünnepli megalakulásának 30. évfordulóját a Német Demokratikus Köztársaság Ernst Thälmann pionírszervezete. Őket köszöntjük e napon. Kívánunk minden jót a Pajtás olvasótáborának nevében, német pionír-köszöntéssel „SEID BEREIT!" — „LÉGY KÉSZEN!".

SAJTÓNAP

VÖRÖS ÚJSÁG

KOMMUNISTA LAP.

OSZTÁLYHARCOT!

MIÉRT VAGYUNK KOMMUNISTÁK

Itt a „Vörös Újság"!

Hatvan esztendővel ezelőtt, 1918. december 7-én jelent meg először a Kommunisták Magyarországi Pártjának hivatalos lapja a Vörös Újság. Immár évek óta ezen a napon köszöntik a magyar sajtó dolgozóit, megemlékeznek azokról a kiemelkedő újságírókról, szerkesztőkről, akik sokat tettek hazánkban a szocialista sajtó megteremtéséért. A magyar sajtó napja alkalmából mi is sok szeretettel köszöntjük tudósítóinkat, további eredményes munkát és sok érdekes témát kívánunk valamennyiüknek.

ÚJ KIADVÁNY

Az Ezermester különkiadványa 1979, Gyermekek Nemzetközi Éve alkalmából

Sok hasznos ötlettel, jó tanáccsal megjelent az Ezermester különkiadványa, a

CSINÁLD MAGAD!

A 80 oldalas összeállítás segítséget nyújt a szabad idő eltöltéséhez.

– szórakoztató, tanító játékok tervei,
– munkafogások, működési törvényszerűségek,
– szakirodalom.

A kiadvány ára 12,–Ft.

AZ ÜGYINTÉZŐ

Lajos Zoli már elsőben kitűnt talpraesettségével, határozott fellépésével. Ennek köszönhette, hogy alkalomadtán őt küldték a tanárok a közeli közértbe, a trafikba, az ápiszba. Most hatodikos. És eddig ügyintézői szerepében senkinek sem okozott csalódást. Ez pedig nagy dolog, mivel „gyereket iskolán kívüli feladattal megbízni nem is szabad!"

Zoli esetében erről a tilalomról már szinte minden tanár megfeledkezett, mert ahogy ő mondta: „Nálam soha semmi hézag nem lehet!" A fiú „mellékállásáról" csak az igazgató nem tudott.

A hatodik b. osztályfőnöke, Joli néni gyűjtötte az iskolában a pénzt a mozibérletekre, de valahogy a nagy rohanásban megfeledkezett a kiváltásukról.

— Gyerekek! — kapott a fejéhez —, elfelejtettem elmenni a bérletekért.

A bejelentést néma csend követte, mert másnap már a „Hahó, a tenger!"-t vetítették a moziban Joli néninek viszont estig órája volt.

— Én elintézem — jelentette be Zoli.

A kényszerhelyzet miatt öt percen belül kétezerkétszáz forint lapult az „ügyintéző" zsebében. Mekkora izgalmat jelentett ez a tanárnőnek, mert bizony ennyi pénz mégse két zsemlye ára!

Közben Zoli szerencsésen megérkezett a moziüzembe, Joli néni utasítása szerint az üzemvezetőt kereste, aki viszont házon kívül volt. Most mit tegyen?

Néhány perc múlva az iskola tanári szobájában megszólalt a telefon:

— Jó napot kívánok! — nyelt nagyot Zoli, amikor megismerte az igazgató bácsi hangját, majd az adott helyzetben elvárható leghatározottabb hangon folytatta:

— Nagyon fontos ügyben szeretnék Horváth Józsefné tanárnővel beszélni.

— Szervusz fiam — hangzott a válasz. — Talán én is segíthetek. Miről van szó?

Zoli kétségbeesésében először hazudni akart, de aztán mégis az igazság mellett döntött:

— Joli néni helyett én jöttem el a moziba a bérletekért, de nincs bent az üzemvezető. Köthetek üzletet a pénztárossal is?

— I-igen, természetesen . . .

A telefon kattant. Zoli bevágtatott a moziba, „megkötötte az üzletet", és fél óra múlva már Joli néni előtt állt a bérletekkel. Elszámolt pontosan, de mégsem volt nyugodt. Csengetéskor lerohant az irodába:

— Igazgató bácsi kérem! Én az előbb lebuktattam Joli nénit. Ez nálam csak pillanatnyi elmezavar eredménye lehetett, de ha valami bántódása lesz miattam, én azt nem élem túl!

„Az igazgató felelős a tanulók testi épségéért . . ." — szól a hivatalos utasítás. Hogyan tehette volna hát kockára Zoli életét?

Gebri Antal

„ÖNNEK HOGY TETSZIK AZ ALKOTÁSOM?”

Ezzel a címmel írt ki immár harmadízben nemzetközi képzőművészeti pályázatot a különböző országok kisegítő iskolás tanulóinak a bolgár vöröskereszt. A pályázat híre természetesen eljutott hazánkba is, s a Magyar Vöröskereszt felhívására négyszázöt pályamű készült el. A 201 egyéni pályázó és a négy szakkör alkotása december 30-ig „utazik” a kiállítás színhelyére, Bulgáriába. (Képeinken ízelítők a magyar pályaművekből)

ZSIBONGÓ

EGYLÓERŐS SÍTALPAKON

Ősi, látványos, ám meglehetősen szilaj sportág született újjá a Szovjetunióban. A versenylovak meglepően gyorsak még a havon is, amellett vágta közben havat és jégszilánkzáport zúdítanak maguk mögé, a mutatvány tehát alaposan próbára teszi a sportolók sítudását, keménységét, elszántságát. A bukás itt nemcsak boszszantó, hanem kifejezetten veszélyes lehet, mert könnyen a száguldó paripák patái alá kerülhet az ember. Az újjászülető sportág egyre népszerűbb, idén már sor kerül az első országos bajnokságra is.

Talán felesleges, de azért óva intjük a kezdőket: egyelőre ne utánozzák a képen látható produkciót. Számukra éppen elég buktatót jelent a sízés, lovak nélkül is...

JÁTÉKOK, SPORTSZEREK

A TRIÁL Sport-, Játék- és Hangszerkereskedelmi Vállalat karácsonyra a tavalyinál 18—20 százalékkal több játékárut hoz forgalomba. Jut bőven újdonság a karácsonyi vásárra, ilyen például a kétfajta, olasz gyártmányú, elemes diavetítő, az „igazi” hintaló, amelynek a hátára lehet ülni. Újdonságként kerül az ünnepi játékpiacra a jugoszláv varrógép, a tíz éven felüli lányoknak ajánlott, francia gyártmányú szövőszék, az NDK farmerház, a hazai golyós társasjáték és az űrkaland társasjáték is.

Téli sportcikkekből a tavalyinak csaknem kétszerese kerül forgalomba. Ilyenkor a legtöbben szánkót keresnek. A hagyományos, úgynevezett faléces ródliból az év végéig hetvenezret gyártanak, a Szovjetunióból pedig hatezer kormányozható szánkó érkezett, kétféle változatban és áron. Népszerűek — és ugyancsak két változatban kaphatók — az NDK gyártmányú műanyag bobok. A sportboltokba sokezer pár cipőre szerelt mű- és hokikorcsolyát és 4500 kulcsos korcsolyát küldött a TRIÁL. Van elegendő síléc, síruha. A karácsonyi vásár egyik slágere a BNV-n bemutatott minitenisz és nagy választékban kaphatók erőfejlesztő berendezések és szabadidős sportjátékok is.